

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 17.12.2021
C(2021) 8980 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Goedkeuring van de inhoud van een ontwerpverordening van de Commissie waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1388/2014

BIJLAGE

ONTWERPVERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van XXX

waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 108, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2015/1588 van de Raad van 13 juli 2015 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op bepaalde soorten horizontale steunmaatregelen¹, en met name artikel 1, lid 1, punt a), i), vi) en vii),

Na bekendmaking van de ontwerpverordening²,

Na raadpleging van het Adviescomité inzake overheidssteun,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overheidsfinanciering die voldoet aan de criteria van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (“VWEU”), vormt staatssteun en moet op grond van artikel 108, lid 3, VWEU worden aangemeld. Overeenkomstig artikel 109 VWEU kan de Raad evenwel bepalen welke soorten steunmaatregelen van die aanmeldingsverplichting zijn vrijgesteld. Overeenkomstig artikel 108, lid 4, VWEU kan de Commissie verordeningen vaststellen betreffende die soorten steun.
- (2) Krachtens Verordening (EU) 2015/1588, die in de plaats kwam van Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad³, is de Commissie bevoegd om, overeenkomstig artikel 109 VWEU, te verklaren dat bepaalde soorten steunmaatregelen onder bepaalde voorwaarden van de aanmeldingsverplichting kunnen worden vrijgesteld. Op grond van Verordening (EG) nr. 994/98 heeft de Commissie Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie⁴ vastgesteld, waarin was bepaald dat, onder bepaalde

¹ PB L 248 van 24.9.2015, blz. 1.

² PB C ...

³ Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad van 7 mei 1998 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op bepaalde soorten van horizontale steunmaatregelen (PB L 142 van 14.5.1998, blz. 1).

⁴ Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PB L 369 van 24.12.2014, blz. 37).

voorwaarden, steun voor kleine en middelgrote ondernemingen (“kmo’s”) die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, evenals steun die voor het herstel van door natuurrampen veroorzaakte schade wordt toegekend aan ondernemingen die op die gebieden actief zijn, ongeacht de omvang van de begunstigde, verenigbaar is met de interne markt en niet onder de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU valt. Verordening (EU) nr. 1388/2014 is van toepassing tot en met 31 december 2022.

- (3) De Commissie heeft de artikelen 107 en 108 VWEU in veel besluiten toegepast op ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten. Zij heeft haar beleid ook vastgelegd in richtsnoeren die specifiek zijn voor die sector. In het licht van de ervaring die de Commissie heeft opgedaan bij de toepassing van die bepalingen, is het passend dat zij de haar bij Verordening (EU) 2015/1588 verleende bevoegdheden ook gebruikt om steun voor kmo’s onder bepaalde voorwaarden vrij te stellen van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU. De vrijstelling voor kmo’s moet worden uitgebreid tot steun voor het herstel van door bepaalde beschermde dieren aangerichte schade.
- (4) Het is passend om gebruik te blijven maken van de bij Verordening (EU) 2015/1588 verleende bevoegdheden om steun die voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen wordt toegekend aan ondernemingen, ongeacht de omvang van de begunstigde, vrij te stellen.
- (5) Krachtens Verordening (EU) 2015/1588 is de Commissie bevoegd om steun voor het herstel van schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden in de visserijsector vrij te stellen van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU. Op basis van die bevoegdheid worden in deze verordening duidelijke verenigbaarheidsvoorwaarden voor deze steuncategorie vastgesteld en wordt ook steun die wordt toegekend aan ondernemingen, ongeacht de omvang van de begunstigde, opgenomen in het toepassingsgebied.
- (6) De verenigbaarheid van staatssteun in de visserij- en aquacultuursector wordt door de Commissie beoordeeld aan de hand van de doelstellingen van zowel het mededingingsbeleid als het gemeenschappelijk visserijbeleid⁵. Met het oog op de samenhang met de door de Unie gefinancierde steunmaatregelen moet de maximale intensiteit van de overheidssteun die op grond van deze verordening wordt toegestaan, gelijk zijn aan die welke voor hetzelfde soort steun is vastgesteld in artikel 41 van Verordening (EU) nr. 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad⁶.
- (7) Het is van wezenlijk belang dat geen steun wordt toegekend in omstandigheden die niet in overeenstemming zijn met het recht van de Unie, en met name met de voorschriften van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Steun in de visserij- en aquacultuursector is derhalve uitsluitend toegestaan indien de gefinancierde maatregelen en de gevolgen ervan in overeenstemming zijn met het recht van de Unie. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de begunstigden van staatssteun de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid naleven.

⁵ Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22).

⁶ Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1004 (PB L 247 van 13.7.2021, blz.1).

- (8) Deze verordening moet een betere prioritering van de handhavingswerkzaamheden op het gebied van staatssteun en een verdere vereenvoudiging mogelijk maken, en moet leiden tot meer transparantie, een doeltreffender evaluatie en een betere controle van de naleving van de staatssteunregels op het nationale niveau en het Unieniveau, zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan de institutionele bevoegdheden van de Commissie en de lidstaten. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.
- (9) De algemene voorwaarden voor de toepassing van deze verordening moeten worden vastgesteld op basis van een reeks gemeenschappelijke beginselen die garanderen dat de steun de ontwikkeling van een economische activiteit vergemakkelijkt, een duidelijk stimulerend effect heeft, passend en evenredig is, in volledige transparantie wordt toegekend, onder een controlemechanisme valt en geregeld wordt geëvalueerd, en de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt, niet zodanig beïnvloedt dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.
- (10) Steun die voldoet aan alle voorwaarden die zijn vastgesteld in deze verordening, zowel in het algemeen als specifiek voor de desbetreffende steuncategorieën, moet als verenigbaar met de interne markt worden aangemerkt en worden vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU.
- (11) Voor staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU die niet valt onder deze verordening of andere verordeningen die op grond van artikel 1 van Verordening (EU) nr. 2015/1588 zijn vastgesteld, blijft de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU gelden. Deze verordening mag geen afbreuk doen aan het recht van de lidstaten om steun die mogelijk onder deze verordening valt, aan te melden. Dergelijke steun moet worden beoordeeld in het licht van de richtsnoeren voor het onderzoek van staatssteun in de visserij- en aquacultuursector⁷ of van richtsnoeren ter vervanging van die richtsnoeren.
- (12) Deze verordening mag niet van toepassing zijn op steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse producten in plaats van ingevoerde producten of op steun voor uitvoergerelateerde activiteiten. Met name mag deze verordening niet van toepassing zijn op steun ter financiering van de oprichting en exploitatie van een distributienet in andere lidstaten of derde landen. Bij steun voor de financiering van de kosten van deelname aan handelsbeurzen of van studies of consultancydiensten die noodzakelijk zijn om een nieuw of een bestaand product op een nieuwe markt in een andere lidstaat of in een derde land te introduceren, mag het in de regel niet gaan om steun voor uitvoergerelateerde activiteiten.
- (13) De Commissie moet erop toezien dat goedgekeurde steun de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt, niet zodanig beïnvloedt dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad. Daarom moet steun aan een begunstigde ten aanzien van wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard, worden uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening, met uitzondering van steunregelingen voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen of van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld.

⁷

PB C 217 van 2.7.2015, blz. 1.

- (14) Steun aan ondernemingen in moeilijkheden moet in beginsel van het toepassingsgebied van deze verordening worden uitgesloten omdat dergelijke steun moet worden getoetst aan de richtsnoeren inzake reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden⁸. Bij wijze van uitzondering mag dergelijke steun in het kader van deze verordening worden toegekend voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen of ongunstige weersomstandigheden. Met het oog op rechtszekerheid is het passend duidelijke criteria vast te stellen om te bepalen of een onderneming voor de toepassing van deze verordening als een onderneming in moeilijkheden wordt beschouwd.
- (15) De handhaving van de staatssteunregels is sterk afhankelijk van de medewerking van de lidstaten. Daarom moeten de lidstaten alle nodige maatregelen nemen om de naleving van deze verordening te garanderen, ook bij individuele steunverlening in het kader van deze verordening.
- (16) Omdat een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de optimale beperking van concurrentievervalsingen in de gesteunde sector enerzijds, en de doelstellingen van deze verordening anderzijds, mag krachtens deze verordening geen vrijstelling worden verleend voor individuele steun die groter is dan een vastgesteld maximumbedrag, ongeacht of die steun al dan niet op grond van een krachtens deze verordening vrijgestelde steunregeling wordt verleend.
- (17) Met het oog op transparantie, gelijke behandeling en een doelmatige monitoring mag deze verordening slechts van toepassing zijn op steun waarvan het brutosubsidie-equivalent vooraf precies kan worden berekend zonder dat een risicoanalyse hoeft te worden uitgevoerd (“transparante steun”).
- (18) In deze verordening moet worden vastgesteld onder welke voorwaarden bepaalde specifieke steuninstrumenten, zoals leningen, garanties, belastingmaatregelen, en met name terugbetaalbare voorschotten, als transparant mogen worden beschouwd. Steun in de vorm van garanties dient als transparant te worden beschouwd indien het brutosubsidie-equivalent is berekend op basis van de safe-harbour-premies die voor het desbetreffende soort onderneming zijn vastgesteld. Voor kmo's zijn in de mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties⁹ niveaus van jaarpremies vermeld waarboven een staatsgarantie geacht wordt geen steun te vormen. Voor de toepassing van deze verordening mogen kapitaalinjecties en risicokapitaalmaatregelen niet als transparante steun worden beschouwd.
- (19) Om te waarborgen dat de steun noodzakelijk is en als prikkel fungeert om activiteiten of projecten verder te ontwikkelen, mag deze verordening niet gelden voor steun voor activiteiten die de begunstigde hoe dan ook zou ondernemen, zelfs zonder de steun. Steun mag overeenkomstig deze verordening alleen van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU worden vrijgesteld als de activiteit of de werkzaamheden in het kader van het gesteunde project pas worden gestart nadat de begunstigde een schriftelijke steunaanvraag heeft ingediend.
- (20) Voor automatische steunregelingen in de vorm van belastingvoordelen moet nog steeds een specifieke voorwaarde betreffende het stimulerende effect gelden,

⁸ Mededeling van de Commissie – Richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (PB C 249 van 31.7.2014, blz. 1).

⁹ PB C 155 van 20.6.2008, blz. 10.

aangezien dit soort steun wordt toegekend volgens andere procedures dan de overige steuncategorieën. Deze regelingen moeten reeds zijn vastgesteld vóór de start van de werkzaamheden in het kader van het gesteunde project of de gesteunde activiteit. Deze voorwaarde mag echter niet gelden in het geval van fiscale vervolgregelingen, op voorwaarde dat de activiteit reeds onder de voorgaande fiscale regelingen in de vorm van belastingvoordelen viel. Voor het beoordelen van het stimulerend effect van dergelijke regelingen is het cruciale moment het tijdstip waarop de belastingmaatregel voor het eerst werd vastgesteld in de oorspronkelijke regeling, die nadien door de vervolgregeling is vervangen.

- (21) Bij de berekening van de steunintensiteit mogen alleen subsidiabele kosten in rekening worden genomen. Bij deze verordening mag geen steun worden vrijgesteld die de desbetreffende steunintensiteit overschrijdt doordat niet-subsidiabele kosten in rekening worden genomen. Dat het om subsidiabele kosten gaat, moet worden gestaafd met duidelijke, specifieke en actuele bewijsstukken. Alle gebruikte cijfers moeten de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen zijn. Steun die in meerdere tranches wordt betaald, moet worden gediscoteerd tot de waarde ervan op de datum van de toekenning van de steun. Ook de subsidiabele kosten moeten worden gediscoteerd tot de waarde ervan op de datum van de toekenning van de steun. De rentevoet die voor de discontering en voor de berekening van het steunbedrag moet worden gehanteerd als de steun niet de vorm van een subsidie heeft, moet het disconteringspercentage, respectievelijk het referentiepercentage zijn dat op het tijdstip van de steunverlening van toepassing is, zoals vastgesteld in de mededeling van de Commissie over de herziening van de methode waarmee de referentie- en disconteringspercentages worden vastgesteld¹⁰. Wanneer steun wordt toegekend in de vorm van belastingvoordelen, moeten de steuntranches worden gediscoteerd aan de hand van de disconteringspercentages die gelden op de diverse data waarop de belastingvoordelen beginnen te spelen. Het gebruik van steun in de vorm van terugbetaalbare voorschotten moet worden bevorderd omdat dit soort risicodelende instrumenten bijdraagt tot het versterken van het stimulerende effect van de steun. Daarom moet worden bepaald dat wanneer steun in de vorm van terug te betalen voorschotten wordt toegekend, de in deze verordening bedoelde toepasselijke steunintensiteiten mogen worden verhoogd.
- (22) In het geval van belastingvoordelen met betrekking tot in de toekomst verschuldigde belastingen is het mogelijk dat het toepasselijke disconteringspercentage en het precieze bedrag van de steuntranches vooraf niet bekend zijn. In dat geval moeten de lidstaten vooraf een maximum voor de gediscoteerde waarde van de steun bepalen dat strookt met de toepasselijke steunintensiteit. Wanneer vervolgens het bedrag van de steuntranche op een bepaald tijdstip bekend wordt, kan discontering plaatsvinden op basis van het op dat tijdstip toepasselijke disconteringspercentage. De gediscoteerde waarde van elke steuntranche moet in mindering worden gebracht op het totale maximumbedrag (“afgetopt bedrag”).
- (23) Om te bepalen of de in deze verordening bedoelde aanmeldingsdrempels en maximale steunintensiteiten worden nageleefd, moet het totale bedrag aan staatssteun voor de gesteunde activiteit of het gesteunde project in aanmerking worden genomen. Voorts moet in deze verordening een nadere omschrijving worden gegeven van de omstandigheden waarin verschillende steuncategorieën mogen worden gecumuleerd.

¹⁰

PB C 14 van 19.1.2008, blz. 6.

Krachtens deze verordening vrijgestelde steun mag worden gecumuleerd met andere verenigbare steun die krachtens andere verordeningen is vrijgesteld of door de Commissie is goedgekeurd, mits het bij die maatregelen gaat om verschillende identificeerbare subsidiabele kosten. Wanneer verschillende bronnen van steun betrekking hebben op dezelfde – elkaar geheel of gedeeltelijk overlappende – identificeerbare subsidiabele kosten, moet cumulering worden toegestaan tot de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag die/dat krachtens deze verordening voor die steun geldt. In deze verordening moeten ook bijzondere regels worden vastgesteld voor cumulering van steunmaatregelen met de-minimissteun. De-minimissteun wordt vaak niet toegekend voor of is vaak niet toe te wijzen aan specifieke, identificeerbare subsidiabele kosten. In een dergelijk geval moet het mogelijk zijn om de-minimissteun vrij te cumuleren met krachtens deze verordening vrijgestelde staatssteun. Wanneer evenwel de-minimissteun wordt verleend voor dezelfde identificeerbare subsidiabele kosten als waarvoor krachtens deze verordening vrijgestelde staatssteun wordt verleend, mag cumulatie slechts worden toegestaan tot aan de maximale steunintensiteit als bedoeld in hoofdstuk III van deze verordening.

- (24) Aangezien staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU in beginsel verboden is, is het van belang dat kan worden gecontroleerd of steun met inachtneming van de toepasselijke regels wordt toegekend. Transparantie van staatssteun is dus van essentieel belang voor een correcte toepassing van de Verdragsregels en leidt tot betere naleving van de regels, sterkere verantwoordingsplicht, peerreview en uiteindelijk tot een doelmatigere besteding van overheidsmiddelen. Om transparantie te garanderen, moet van de lidstaten worden verlangd dat zij uitgebreide staatssteunwebsites op regionaal of nationaal niveau opzetten met beknopte informatie over elke krachtens deze verordening vrijgestelde steunmaatregel. Die verplichting moet een voorwaarde zijn voor de verenigbaarheid van de individuele steun met de interne markt. Volgens de in Richtlijn 2019/1024/EU van het Europees Parlement en de Raad¹¹ beschreven standaardpraktijk voor de publicatie van informatie moet een standaardformaat worden gebruikt waarmee de informatie kan worden doorzocht en gedownload en gemakkelijk op het internet kan worden gepubliceerd. De links naar de staatssteunwebsites van alle lidstaten moeten op de website van de Commissie worden bekendgemaakt. Overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EU) 2015/1588 moet de beknopte informatie over elke krachtens deze verordening vrijgestelde steunmaatregel op de website van de Commissie worden bekendgemaakt.
- (25) Met het oog op doeltreffende monitoring van steunmaatregelen overeenkomstig Verordening (EU) 2015/1588 is het passend voorschriften vast te stellen ten aanzien van de verslaglegging door de lidstaten met betrekking tot krachtens deze verordening vrijgestelde steunmaatregelen en de toepassing van deze verordening. Voorts is het, in het licht van de in artikel 17 van Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad¹² vastgestelde verjaringstermijn, passend om regels vast te stellen betreffende de dossiers die de lidstaten moeten bijhouden over de krachtens deze verordening vrijgestelde steunmaatregelen. Tot slot moet in elke individuele steunmaatregel uitdrukkelijk naar deze verordening worden verwezen.

¹¹ Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 56).

¹² Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad van 13 juli 2015 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (codificatie).

- (26) Om de doeltreffendheid van de in deze verordening uiteengezette verenigbaarheidsvoorwaarden te handhaven, moet de Commissie de mogelijkheid hebben om het voordeel van de groepsvrijstelling voor toekomstige steunmaatregelen in te trekken ingeval die voorwaarden niet worden nageleefd. Wanneer de niet-naleving van deze verordening slechts betrekking heeft op een beperkte groep maatregelen of bepaalde autoriteiten, moet de Commissie de intrekking van het voordeel van de groepsvrijstelling kunnen beperken tot bepaalde soorten steun, bepaalde begunstigden of door bepaalde autoriteiten vastgestelde steunmaatregelen. Dit soort gerichte intrekking moet een evenredige oplossing bieden die rechtstreeks verband houdt met de geconstateerde niet-naleving van deze verordening. Wanneer niet aan de in de hoofdstukken I en III uiteengezette verenigbaarheidsvoorwaarden wordt voldaan, zal de toegekende steun niet onder deze verordening vallen en bijgevolg onrechtmatige steun vormen die de Commissie zal onderzoeken in het kader van de desbetreffende procedure van Verordening (EU) 2015/1588. Wanneer niet aan de voorwaarden van hoofdstuk II wordt voldaan, doet de intrekking van het voordeel van de groepsvrijstelling ten aanzien van toekomstige steunmaatregelen geen afbreuk aan het feit dat voor maatregelen uit het verleden die aan deze verordening voldeden, een groepsvrijstelling gold.
- (27) Om potentieel concurrentieverstorende verschillen weg te werken en de coördinatie van de verschillende Unie-initiatieven en nationale initiatieven met betrekking tot kmo's te vergemakkelijken, alsook ter wille van de administratieve en rechtszekerheid, moet de definitie van kmo's die voor de toepassing van deze verordening wordt gehanteerd, gebaseerd zijn op de definitie in Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie¹³.
- (28) Deze verordening moet betrekking hebben op soorten steun in de visserij- en aquacultuursector die de Commissie in het verleden systematisch heeft goedgekeurd. Deze steun hoeft niet geval per geval door de Commissie te worden beoordeeld op zijn verenigbaarheid met de interne markt, op voorwaarde dat hij voldoet aan de voorwaarden van Verordening (EU) nr. 2021/1139 en het gemeenschappelijk visserijbeleid.
- (29) Volgens artikel 107, lid 2, punt b), VWEU zijn steunmaatregelen tot herstel van de schade veroorzaakt door natuurrampen verenigbaar met de interne markt. Om rechtszekerheid te bieden, moet worden bepaald welke soorten gebeurtenissen een natuurramp kunnen vormen waarvoor op grond van deze verordening vrijstelling wordt verleend. Voor de toepassing van deze verordening moeten aardbevingen, grondverschuivingen, overstromingen, en met name overstromingen als gevolg van rivieren of meren die buiten hun oevers treden, lawines, tornado's, orkanen, vulkaanuitbarstingen en natuurbranden met een natuurlijke oorzaak worden beschouwd als gebeurtenissen die een natuurramp vormen.
- (30) De visserij en aquacultuur zijn sectoren die in het bijzonder zijn blootgesteld aan ongunstige weersomstandigheden en dierziekten. Uit ervaring is gebleken dat deze sectoren buitengewoon hard worden getroffen door dergelijke gebeurtenissen, die vissers ernstige schade berokkenen. Maatregelen om dergelijke schade naar behoren te verzekeren en te vergoeden, worden beschouwd als een geschikt instrument om

¹³ Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36).

ondernemingen te helpen herstellen van die schade en operationeel te blijven, en zo de ontwikkeling van economische activiteiten in die sectoren te waarborgen.

- (31) Schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden zoals storm, vorst, hagel, ijs, regen of droogte, die regelmatig voorkomen, mag niet als natuurramp in de zin van artikel 107, lid 2, punt b), VWEU worden beschouwd. Niettemin moet steun voor het herstel van schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden, voor zover de gevolgen daarvan voor de economische activiteit kunnen worden gelijkgesteld met een natuurramp, grond van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU als verenigbaar met de interne markt worden beschouwd.
- (32) Om te garanderen dat steun voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen en ongunstige weersomstandigheden die kunnen worden gelijkgesteld met een natuurramp, daadwerkelijk onder de vrijstelling valt, moet in deze verordening, uitgaande van de vaste praktijk, worden vastgesteld onder welke voorwaarden dergelijke steunregelingen in aanmerking kunnen komen voor die groepsvrijstelling. Die voorwaarden moeten met name verband houden met de formele erkenning door de autoriteiten van de lidstaten van de gebeurtenis als natuurramp of ongunstige weersomstandigheden die kunnen worden gelijkgesteld met een natuurramp, en met een rechtstreeks oorzakelijk verband tussen de natuurramp en de door de begunstigde onderneming, met inbegrip van ondernemingen in moeilijkheden, geleden schade, en moeten ervoor zorgen dat overcompensatie wordt voorkomen. De compensatie mag niet meer bedragen dan wat nodig is om de begunstigde in staat te stellen terug te keren naar de situatie zoals die vóór de gebeurtenis bestond.
- (33) De visserij en de aquacultuur zijn sectoren die onvoldoende worden gestimuleerd om individuele maatregelen te nemen, ook al zou het resultaat van gecombineerde individuele maatregelen het algemeen belang van alle gebruikers dienen. Om die reden moet steun voor de bescherming en het herstel van de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen en voor compensatieregelingen in het kader van duurzame visserijactiviteiten, zoals het verzamelen van zwerfvuil op zee, op grond van artikel 107, lid 3, punt c), als verenigbaar met de interne markt worden beschouwd.
- (34) In het licht van de ervaring van de Commissie op dit gebied moet het staatssteunbeleid periodiek opnieuw worden gezien. Daarom moet de toepassingsperiode van deze verordening worden beperkt en moeten overgangsbepalingen worden vastgesteld. Aangezien de voorwaarden voor steunverlening in het kader van deze verordening nauw verband houden met de voorwaarden voor de toepassing van Verordening (EU) nr. 2021/1139 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA) voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2027, moet de toepassingsperiode van deze verordening worden afgestemd op die van het EFMZVA.
- (35) Mocht de geldigheidsduur van deze verordening verstrijken zonder dat zij is verlengd, dienen steunregelingen die krachtens deze verordening reeds zijn vrijgesteld, nog zes maanden vrijgesteld te blijven,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op steun voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten.
2. Deze verordening is ook van toepassing op steun die overeenkomstig artikel 46 voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen of overeenkomstig artikel 47 voor schade als gevolg van bepaalde ongunstige weersomstandigheden wordt toegekend aan ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, ongeacht de omvang van de onderneming van de begunstigde van de steun.
3. Deze verordening is niet van toepassing op:
 - (a) steun waarvan het bedrag is vastgesteld op basis van de prijs of de hoeveelheid van de op de markt gebrachte producten;
 - (b) steun voor activiteiten die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten, namelijk rechtstreeks aan uitgevoerde hoeveelheden gekoppelde steun, steun voor de oprichting en exploitatie van een distributienet of steun voor andere lopende kosten in verband met de uitvoeractiviteit;
 - (c) steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen;
 - (d) steun aan ondernemingen in moeilijkheden, met uitzondering van steun voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen of van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld;
 - (e) steunregelingen waarin niet uitdrukkelijk de betaling wordt uitgesloten van individuele steun voor ondernemingen ten aanzien waarvan een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Commissie waarbij steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard, met uitzondering van steunregelingen voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen of van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld;
 - (f) ad-hocsteun voor een in punt e) bedoelde onderneming;
 - (g) steun voor concrete acties die niet in aanmerking zouden zijn gekomen voor steun op grond van artikel 13 van Verordening (EU) 2021/1139;

- (h) steun toegekend aan ondernemingen wier aanvraag voor steun uit het EFMZVA onontvankelijk is vanwege de redenen in artikel 11, leden 1 en 3, van Verordening (EU) nr. 2021/1139.
4. Deze verordening is niet van toepassing op staatssteunmaatregelen die, op zich, door de daaraan verbonden voorwaarden of de methode waarmee zij worden gefinancierd, tot een daarmee onlosmakelijk verbonden schending van het Unierecht leiden, met name:
- (a) steunmaatregelen waarbij aan de toekenning van de steun de verplichting voor de begunstigde is verbonden om zijn hoofdkantoor in de betrokken lidstaat te hebben of om overwegend in die lidstaat te zijn gevestigd. Wel mag worden verlangd dat een onderneming op het tijdstip van de uitkering van de steun een vaste inrichting of dochteronderneming in de steunverlenende lidstaat heeft;
 - (b) steunmaatregelen waarbij aan de toekenning van de steun de verplichting voor de begunstigde is verbonden om binnenlands geproduceerde goederen of binnenlandse diensten te gebruiken;
 - (c) steunmaatregelen die beperkingen stellen aan de mogelijkheden van de begunstigten om de resultaten van onderzoek, ontwikkeling en innovatie in andere lidstaten te exploiteren.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- (1) “ad-hocsteun”: steun die niet op grond van een steunregeling wordt toegekend;
- (2) “steun”: elke maatregel die aan alle criteria van artikel 107, lid 1, VWEU voldoet;
- (3) “steunintensiteit”: het brutosteunbedrag, uitgedrukt als een percentage van de subsidiabele kosten, vóór aftrek van belastingen of andere heffingen;
- (4) “steunregeling”: elk besluit op grond waarvan aan ondernemingen die in het besluit op algemene en abstracte wijze zijn omschreven, individuele steun kan worden toegekend zonder dat hiervoor nog uitvoeringsmaatregelen vereist zijn, alsmede elk besluit op grond waarvan steun die niet aan een bepaald project is gebonden, voor onbepaalde tijd en/of voor een onbepaald bedrag aan één of meer ondernemingen kan worden toegekend;
- (5) “datum van toekenning van de steun”: de datum waarop de wettelijke aanspraak om steun te ontvangen, krachtens de nationale wettelijke regeling aan de begunstigde wordt verleend;
- (6) “fiscale vervolgregeling”: een regeling in de vorm van belastingvoordelen die een gewijzigde versie is van een reeds bestaande regeling in de vorm van belastingvoordelen en die deze vervangt;

- (7) “visserij- en aquacultuurproducten”: de producten die zijn gedefinieerd in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴;
- (8) “brutosubsidie-equivalent”: het bedrag van de steun indien die in de vorm van een subsidie aan de begunstigde was toegekend, vóór aftrek van belastingen of andere heffingen;
- (9) “individuele steun”:
 - (a) ad-hocsteun;
 - (b) steun die op grond van een steunregeling aan individuele begunstigten wordt toegekend;
- (10) “natuurrampen”: aardbevingen, lawines, grondverschuivingen, overstromingen, tornado's, orkanen, vulkaanuitbarstingen en natuurbranden van natuurlijke oorsprong;
- (11) “beschermd dier”: elk dier dat bij wetgeving van de Unie of nationale wetgeving beschermd is;
- (12) “terugbetaalbaar voorschot”: een lening voor een project die in één of meer tranches wordt betaald en waarbij de voorwaarden voor terugbetaling afhangen van de uitkomst van het project;
- (13) “kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)”: ondernemingen die voldoen aan de criteria van bijlage I;
- (14) “start van de werkzaamheden”: afhankelijk van wat als eerste plaatsvindt, hetzij de start van de bouwwerkzaamheden met betrekking tot de investering, hetzij de eerste, juridisch bindende toezegging om uitrusting te bestellen, hetzij een andere toezegging die de investering onomkeerbaar maakt. De aankoop van gronden en voorbereidende werkzaamheden zoals het verkrijgen van vergunningen en de uitvoering van haalbaarheidsstudies worden niet als start van de werkzaamheden beschouwd. Bij overnames is de start van de werkzaamheden het tijdstip van de verwerving van de activa die rechtstreeks verband houden met de overgenomen vestiging;
- (15) “onderneming in moeilijkheden”: een onderneming ten aanzien waarvan zich ten minste één van de volgende omstandigheden voordoet:
 - (a) in het geval van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (niet zijnde een kmo die minder dan drie jaar bestaat): wanneer meer dan de helft van haar geplaatste aandelenkapitaal door de opgebouwde verliezen is verdwenen. Dit is het geval wanneer het in mindering brengen van de opgebouwde verliezen op de reserves (en alle andere elementen die doorgaans worden beschouwd als een onderdeel van het eigen vermogen van de onderneming) een negatief totaalbedrag oplevert dat groter is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal. Voor de toepassing van deze definitie worden met “vennootschap met beperkte aansprakelijkheid” met name de rechtsvormen van ondernemingen bedoeld die zijn vermeld in bijlage I bij Richtlijn 2013/34/EU

¹⁴ Verordening (EU) nr. 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1184/2006 en (EG) nr. 1224/2009 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 1).

van het Europees Parlement en de Raad¹⁵, en omvat “aandelenkapitaal” ook het eventuele agio;

- (b) in het geval van een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming (niet zijnde een kmo die minder dan drie jaar bestaat): wanneer meer dan de helft van het eigen vermogen, zoals in de jaarrekening van de vennootschap wordt vermeld, door de opgebouwde verliezen is verdwenen. Voor de toepassing van deze definitie worden met “een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming” met name de in bijlage II bij Richtlijn 2013/34/EU bedoelde rechtsvormen van ondernemingen bedoeld;
- (c) wanneer tegen de onderneming een collectieve insolventieprocedure loopt of de onderneming volgens het nationale recht aan de criteria voldoet om, op verzoek van haar schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen;
- (d) wanneer de onderneming reddingssteun heeft ontvangen en de lening nog niet heeft terugbetaald of de garantie nog niet heeft beëindigd, dan wel herstructureringssteun heeft ontvangen en nog steeds in een herstructureringsplan zit;

Artikel 3

Aanmeldingsdrempel

- 1. Deze verordening is niet van toepassing op individuele steun voor projecten waarvan de subsidiabele kosten meer dan 2 miljoen EUR bedragen, of wanneer het brutosubsidie-equivalent van de steun meer dan 1 miljoen EUR per begunstigde per jaar bedraagt.
- 2. De in lid 1 bedoelde drempels mogen niet door kunstmatige opsplitsing van de steunregelingen of steunprojecten worden omzeild.

Artikel 4

Vrijstellingsvoorwaarden

- 1. Steunregelingen, in het kader van steunregelingen toegekende individuele steun en ad-hocsteun zijn verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 2 of lid 3, VWEU en zijn vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits die steun voldoet aan alle in hoofdstuk I van deze verordening

¹⁵ Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad (PB L 182 van 29.6.2013, blz. 19).

vastgestelde voorwaarden en aan de in hoofdstuk III van deze verordening vastgestelde specifieke voorwaarden voor de betrokken steuncategorie.

2. Steunmaatregelen worden op grond van deze verordening slechts vrijgesteld voor zover zij uitdrukkelijk bepalen dat de begunstigden van de steun tijdens de steunverleningsperiode en tot vijf jaar na de eindbetaling de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moeten naleven.

Artikel 5

Transparantie van steun

1. Deze verordening is alleen van toepassing op steun waarvan het brutosubsidie-equivalent vooraf precies kan worden berekend zonder dat een risicoanalyse hoeft te worden uitgevoerd (hierna “transparante steun” genoemd).
2. De volgende categorieën steun worden als transparant aangemerkt:
 - (a) steun in de vorm van subsidies en rentesubsidies;
 - (b) steun in de vorm van leningen indien voor het berekenen van het brutosubsidie-equivalent het op het tijdstip van de steunverlening geldende referentiepercentage is gebruikt;
 - (c) steun in de vorm van garanties:
 - i) wanneer het bruto-subsidie-equivalent is berekend op basis van de safe-harbour-premies die in een mededeling van de Commissie zijn vastgesteld, of
 - ii) wanneer, voorafgaand aan de tenuitvoerlegging van de maatregel, de methode voor het berekenen van het brutosubsidie-equivalent van de garantie op basis van de mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties, of van een mededeling die deze vervangt, is aanvaard na aanmelding van die methode bij de Commissie op grond van een op dat tijdstip toepasselijke verordening die de Commissie op staatssteungebied heeft vastgesteld, en de goedgekeurde methode uitdrukkelijk is toegespitst op het soort garanties en het soort onderliggende transacties die in het kader van de toepassing van deze verordening in het geding zijn;
 - (d) steun in de vorm van belastingvoordelen wanneer de maatregel voorziet in een maximum dat garandeert dat het toepasselijke plafond niet wordt overschreden;
 - (e) steun in de vorm van terugbetaalbare voorschotten indien het totale nominale bedrag van het terugbetaalbare voorschot niet uitkomt boven de krachtens deze verordening toepasselijke plafonds of indien, vóór de tenuitvoerlegging van de maatregel, de methode voor het berekenen van het brutosubsidie-equivalent van het terugbetaalbare voorschot door de Commissie is aanvaard nadat die methode bij de Commissie is aangemeld.
3. Voor de toepassing van deze verordening worden de volgende steuncategorieën niet als transparant beschouwd:
 - (a) steun in de vorm van kapitaalinjecties;

- (b) steun in de vorm van risicofinancieringsmaatregelen.

Artikel 6

Stimulerend effect

1. Deze verordening is uitsluitend van toepassing op steun die een stimulerend effect heeft.
2. Steun wordt geacht een stimulerend effect te hebben als de begunstigde ervan, voordat de werkzaamheden in het kader van het project of de activiteit starten, bij de betrokken lidstaat een schriftelijke steunaanvraag heeft ingediend. De steunaanvraag bevat ten minste de volgende gegevens:
 - (a) de naam en de grootte van de onderneming;
 - (b) een beschrijving van het project of de activiteit, met inbegrip van de start- en einddatum;
 - (c) de plaats van het project of de activiteit;
 - (d) een lijst van de subsidiabele kosten;
 - (e) het soort steun (subsidie, lening, garantie, terugbetaalbaar voorschot enz.) en het bedrag van de voor het project of de activiteit benodigde overheidsfinanciering.
3. Maatregelen in de vorm van belastingvoordelen worden geacht een stimulerend effect te hebben als de volgende voorwaarden zijn vervuld:
 - (a) de maatregel geeft overeenkomstig objectieve criteria recht op steun zonder dat de lidstaat nog een beoordelingsbevoegdheid uitoefent; en
 - (b) de maatregel is vastgesteld en in werking getreden voordat de werkzaamheden in het kader van het gesteunde project of de gesteunde activiteit zijn begonnen. Dit vereiste geldt echter niet in het geval van fiscale vervolgregelingen, op voorwaarde dat de activiteit reeds onder voorafgaande regelingen in de vorm van belastingvoordelen viel.
4. Steun voor het herstel van schade die is veroorzaakt door natuurrampen, door ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld of door beschermde dieren, hoeft geen stimulerend effect te hebben of wordt geacht dat effect te hebben als de voorwaarden van de artikelen 44, 45 en 46 zijn vervuld.

Artikel 7

Steunintensiteit en subsidiabele kosten

1. Alle bedragen die voor de berekening van de steunintensiteit en de subsidiabele kosten worden gebruikt, zijn bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De subsidiabele kosten worden gestaafd met bewijsstukken, die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. De belasting over de toegevoegde waarde (btw) komt niet voor steun in aanmerking, behalve wanneer zij niet terugvorderbaar is krachtens de nationale wetgeving.

2. Wanneer steun in een andere vorm dan een subsidie wordt toegekend, is het steunbedrag het brutosubsidie-equivalent van de steun.
3. Steun die in meerdere tranches wordt betaald, wordt gediscoteerd tot de waarde ervan op de datum van toekenning van de steun. De subsidiabele kosten worden gediscoteerd tot de waarde ervan op de datum van toekenning van de steun. De rentevoet die bij discontering wordt gehanteerd, is de disconteringsvoet die op de datum van toekenning van de steun van toepassing is.
4. Wanneer steun wordt toegekend in de vorm van belastingvoordelen, worden de steuntranches gediscoteerd aan de hand van de disconteringspercentages die gelden op de verschillende data waarop het belastingvoordeel begint te spelen.
5. Wanneer steun wordt verleend in de vorm van terugbetaalbare voorschotten die, bij gebreke van een geaccepteerde methode om het brutosubsidie-equivalent ervan te berekenen, worden uitgedrukt als een percentage van de subsidiabele kosten en de maatregel erin voorziet dat, ingeval van een succesvolle uitkomst van het project als omschreven op basis van een redelijke en prudente hypothese, de voorschotten worden terugbetaald vermeerderd met een rente die ten minste gelijk is aan de op de datum van de toekenning van de steun toepasselijke disconteringsvoet, kunnen de in hoofdstuk III vastgestelde maximale steunintensiteiten worden verhoogd met 10 procentpunten zonder een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven voor de concrete actie te overschrijden.
6. De subsidiabele kosten voldoen aan de artikelen 53 tot en met 57 van Verordening (EU) nr. 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶.

Artikel 8

Cumulatie

1. Om te bepalen of de aanmeldingsdrempels van artikel 3 en de maximale steunintensiteiten van hoofdstuk III in acht worden genomen, wordt het totale bedrag aan staatssteunmaatregelen voor de gesteunde activiteit, het gesteunde project of de gesteunde onderneming in aanmerking genomen, ongeacht of de steun uit lokale, regionale, nationale of Unie-bronnen wordt gefinancierd.
2. Krachtens deze verordening vrijgestelde steun mag worden gecumuleerd met:
 - (a) andere staatssteun, zolang het bij die maatregel om andere identificeerbare subsidiabele kosten gaat;
 - (b) andere staatssteun ten behoeve van dezelfde (geheel of gedeeltelijk overlappende) subsidiabele kosten, mits die cumulering er niet toe leidt dat de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag die/dat krachtens deze verordening voor deze steunmaatregel geldt, wordt overschreden.

¹⁶ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

3. Krachtens deze verordening vrijgestelde staatssteun mag niet worden gecumuleerd met de-minimissteun voor dezelfde subsidiabele kosten als die cumulering ertoe zou leiden dat de steunintensiteit hoger uitkomt dan de in hoofdstuk III bedoelde steunintensiteiten.

Artikel 9

Publicatie en informatie

1. De betrokken lidstaat moet zorgen voor de bekendmaking van de volgende informatie in de “transparency award module” van de Commissie of op een uitgebreide staatssteunwebsite, op nationaal of regionaal niveau:
 - (a) de in artikel 11 van deze verordening bedoelde beknopte informatie in het gestandaardiseerde formaat dat in bijlage II is vastgesteld, of een link daarnaar;
 - (b) de in artikel 11 bedoelde volledige tekst van elke steunmaatregel of een link daarnaar;
 - (c) de gegevens over elke individuele steunverlening van meer dan 10 000 EUR.De in lid 1, punten a), b) en c), bedoelde gegevens worden bekendgemaakt overeenkomstig bijlage III.
2. Voor regelingen in de vorm van belastingvoordelen worden de voorwaarden van lid 1, punt c), geacht te zijn vervuld als de lidstaten de informatie die over individuele steunbedragen is vereist, publiceren volgens de onderstaande tranches (in miljoen EUR):
 - (a) 0,03-0,2;
 - (b) 0,2-0,4;
 - (c) 0,4-0,6;
 - (d) 0,6-0,8;
 - (e) 0,8-1.
3. De in lid 1, punt c), bedoelde gegevens worden op een in bijlage III uiteengezette gestandaardiseerde wijze georganiseerd en toegankelijk gemaakt, en kunnen op een doeltreffende manier worden doorzocht en gedownload. De in lid 1 bedoelde gegevens worden bekendgemaakt binnen zes maanden vanaf de datum van toekenning van de steun of, in het geval van steun in de vorm van een belastingvoordeel, binnen één jaar vanaf de datum waarop de belastingaangifte moet zijn ingediend, en blijven beschikbaar gedurende ten minste tien jaar vanaf de datum van toekenning van de steun.
4. Elke steunregeling en individuele steun omvat een uitdrukkelijke verwijzing naar deze verordening, met vermelding van de titel ervan en de vindplaats in het Publicatieblad van de Europese Unie, en naar de specifieke bepalingen van hoofdstuk III waarop die steun betrekking heeft, of, indien van toepassing, naar de nationale wet die waarborgt dat de toepasselijke bepalingen van deze verordening

worden nageleefd. Deze tekst gaat vergezeld van de uitvoeringsbepalingen en de wijzigingen ervan.

5. De Commissie publiceert op haar website:
 - (a) de links naar de in lid 1 van dit artikel bedoelde staatssteunwebsites;
 - (b) de in artikel 11 bedoelde beknopte informatie.

HOOFDSTUK II MONITORING

Artikel 10

Intrekking van het voordeel van de groepsvrijstelling

Wanneer een lidstaat steun verleent die, naar wordt beweerd, is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting op grond van deze verordening zonder te voldoen aan de voorwaarden van de hoofdstukken I, II en III, kan de Commissie, nadat zij de betrokken lidstaat in de gelegenheid heeft gesteld zijn standpunt kenbaar te maken, een besluit vaststellen waarin zij verklaart dat alle of sommige steunmaatregelen die de betrokken lidstaat in de toekomst vaststelt en die anders aan de voorwaarden van deze verordening zouden voldoen, bij de Commissie moeten worden aangemeld overeenkomstig artikel 108, lid 3, VWEU. De aan te melden maatregelen kunnen worden beperkt tot maatregelen waarmee bepaalde soorten steun worden verleend, maatregelen ten behoeve van bepaalde begunstigen of maatregelen die door bepaalde autoriteiten van de betrokken lidstaat worden genomen.

Artikel 11

Rapportage

1. De lidstaten zenden de Commissie met betrekking tot elk volledig jaar of deel daarvan waarin deze verordening van toepassing is, in elektronische vorm een in hoofdstuk III van Verordening (EG) nr. 794/2004 van de Commissie¹⁷ bedoeld jaarverslag toe over de toepassing van deze verordening.
2. Daarnaast verstrekken de lidstaten de Commissie, via het elektronische aanmeldingssysteem van de Commissie, de beknopte informatie over elke krachtens deze verordening vrijgestelde steunmaatregel in het gestandaardiseerde formaat dat in bijlage II is vastgesteld, samen met een link naar de volledige tekst van de steunmaatregel, met inbegrip van de wijzigingen daarin, binnen 20 werkdagen na de inwerkingtreding ervan.

Artikel 12

¹⁷ Verordening (EG) nr. 794/2004 van de Commissie van 21 april 2004 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (PB L 140 van 30.4.2004, blz. 1).

Monitoring

De lidstaten houden gedetailleerde dossiers bij met de gegevens en bewijsstukken die nodig zijn om aan te tonen dat alle in deze verordening vastgestelde voorwaarden zijn vervuld. Deze dossiers worden bijgehouden gedurende tien jaar vanaf de datum waarop de ad-hocsteun is verleend of, in het geval van regelingen, de laatste steun is verleend. De betrokken lidstaat verstrekt de Commissie binnen een termijn van 20 werkdagen, of binnen de in het verzoek vastgestelde langere termijn, alle gegevens en bewijsstukken die de Commissie nodig acht om de toepassing van deze verordening te kunnen monitoren.

HOOFDSTUK III

SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR VERSCHILLENDE STEUNCATEGORIEËN

AFDELING 1

BEVORDEREN VAN DUURZAME VISSERIJ EN VAN HET HERSTEL EN DE INSTANDHOUDING VAN AQUATISCHE BIOLOGISCHE RIJKDOMMEN

Artikel 13

Algemene voorwaarden

Steun in het kader van deze afdeling moet voldoen aan de volgende algemene voorwaarden:

- (a) wanneer steun wordt verleend voor een vissersvaartuig van de Unie, wordt dat vaartuig gedurende ten minste vijf jaar vanaf de laatste betaling voor de ondersteunde concrete actie niet overgedragen of omgevlagd buiten de Unie. Indien een vaartuig toch binnen dat tijdsbestek wordt overgedragen of omgevlagd, worden de onverschuldigd voor de concrete actie betaalde bedragen door de lidstaat teruggevorderd naar rato van de periode waarin niet aan de voorwaarde van de eerste zin van dit punt is voldaan;
- (b) operationele kosten zijn niet subsidiabel tenzij in deze afdeling uitdrukkelijk anders is bepaald.

Artikel 14

Steun voor innovatie

- 1. Steun voor innovatie in de visserij die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3 mits de steun gericht is op de ontwikkeling of de invoering van nieuwe of substantieel verbeterde producten en voorzieningen, nieuwe of verbeterde processen en technieken en nieuwe of verbeterde beheer- en organisatiesystemen, onder meer op het vlak van verwerking en afzet.
- 2. Uit de steun gefinancierde concrete acties worden uitgevoerd door, of in samenwerking met, een door de lidstaat of de Unie erkende wetenschappelijke of

technische organisatie. Die wetenschappelijke of technische organisatie valideert de resultaten van dergelijke concrete acties.

3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 15

Steun voor adviesdiensten

1. Steun voor adviesdiensten die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is gericht op het verbeteren van de prestaties en het concurrentievermogen van ondernemingen en op het bevorderen van duurzame visserij;
 - (b) de adviesdienst een van de volgende vormen aanneemt:
 - i) haalbaarheidsstudies en adviesdiensten die de levensvatbaarheid beoordelen van maatregelen die in aanmerking kunnen komen voor steun in het kader van titel II, hoofdstuk II, van Verordening (EU) 2021/1139;
 - ii) de verstrekking van professioneel advies over ecologische duurzaamheid, met de klemtoon op het beperken en, waar mogelijk, wegnemen van de negatieve impact van de visserij op de mariene, terrestrische en zoetwaterecosystemen;
 - iii) de verstrekking van professioneel advies over bedrijfs- en afzetstrategieën.
2. De haalbaarheidsstudies, de adviesdiensten en het advies als bedoeld in lid 1, punt b), worden verstrekt door wetenschappelijke, academische, professionele en technische organisaties of instanties die economisch advies verstrekken die de krachtens het nationale recht vereiste bevoegdheden hebben.
3. De in lid 1 bedoelde steun wordt verleend aan marktdeelnemers en vissersorganisaties, met inbegrip van producentenorganisaties.
4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de maatregel. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 16

Steun voor partnerschappen tussen wetenschappers en vissers

1. Steun voor partnerschappen tussen wetenschappers en vissers die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is gericht op het bevorderen van de overdracht van kennis tussen wetenschappers en vissers;
 - (b) de steun is bestemd voor:
 - i) het opzetten van netwerken, partnerschapsovereenkomsten of verenigingen tussen enerzijds één of meer onafhankelijke wetenschappelijke organisaties en anderzijds vissers of één of meer vissersorganisaties, waaraan technische organisaties kunnen deelnemen;
 - ii) de activiteiten die worden verricht in het kader van de in punt i) bedoelde netwerken, partnerschapsovereenkomsten of verenigingen. Deze activiteiten kunnen betrekking hebben op gegevensverzameling en -beheer, studies, proefprojecten, verspreiding van kennis en onderzoeksresultaten, seminars en beste praktijken.
2. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 17

Steun voor de bevordering van het menselijk kapitaal, het scheppen van banen en de sociale dialoog

1. Steun voor de bevordering van het menselijk kapitaal, het scheppen van banen en de sociale dialoog die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun is bestemd voor:
 - (a) beroepsopleidingen, een leven lang leren, gezamenlijke projecten, de verspreiding van economische, technische, regelgevende of wetenschappelijke kennis en van innoverende praktijken, en de verwerving van nieuwe beroepsvaardigheden, in het bijzonder in verband met duurzaam beheer van mariene ecosystemen, hygiëne, gezondheid, veiligheid, activiteiten in de maritieme sector, innovatie en ondernemerschap;
 - (b) netwerkvorming en uitwisseling van ervaringen en beste praktijken tussen belanghebbenden, onder meer organisaties ter bevordering van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, ter bevordering van de rol van vrouwen in visserijgemeenschappen en ter bevordering van ondervertegenwoordigde groepen die werkzaam zijn in de kleinschalige kustvisserij of die te voet vissen;

- (c) sociale dialoog op het niveau van de Unie of op nationaal, regionaal of lokaal niveau tussen vissers, sociale partners en andere relevante belanghebbenden.
- 2. De steun voor de in lid 1 vermelde activiteiten mag ook worden verleend aan de echtgenoten of, mits en voor zover erkend in het nationale recht, levenspartners van zelfstandige vissers, die, anders dan als werknemer of als vennoot, gewoonlijk en onder de in het nationale recht bepaalde voorwaarden deelnemen aan de uitoefening van de activiteit van de zelfstandige en ondersteunende taken verrichten.
- 3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 18

Steun om diversificatie en nieuwe vormen van inkomsten te vergemakkelijken

- 1. Steun om diversificatie en nieuwe bronnen van inkomsten te vergemakkelijken die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun wordt verleend ter ondersteuning van investeringen die bijdragen tot de diversificatie van de inkomsten van vissers via het ontplooiën van aanvullende activiteiten, waaronder investeringen aan boord, hengeltoerisme, restaurants, milieudiensten met betrekking tot visserij en educatieve activiteiten met betrekking tot visserij;
 - (b) de steun wordt verleend aan vissers die:
 - i) een bedrijfsplan voor de ontwikkeling van hun nieuwe activiteiten indienen; en
 - ii) beschikken over voldoende beroepsvaardigheden die zij kunnen verwerven in het kader van concrete acties die op grond van artikel 17, lid 3, punt a), worden gefinancierd.
- 2. De in lid 1, punt a), bedoelde steun wordt slechts verleend indien de aanvullende activiteiten van de vissers in verband staan met de kernactiviteit van het visserijbedrijf.
- 3. De steun bedraagt ten hoogste 50 % van de begroting die in het bedrijfsplan voor elke concrete actie is geoormerkt, en mag per begunstigde niet hoger zijn dan 75 000 EUR.

Artikel 19

Steun ter verbetering van de hygiëne-, gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden van vissers

- 1. Steun ter verbetering van de hygiëne-, gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden van vissers die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I

van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:

- (a) de steun uitsluitend wordt verleend voor investeringen aan boord of in afzonderlijke voorzieningen, en mits deze investeringen verder gaan dan de vereisten op grond van het Unierecht of het nationale recht;
- (b) de steun niet wordt verleend voor concrete acties die de brutotonnage van een vissersvaartuig verhogen.

2. Voor concrete acties ter verbetering van de veiligheid voor vissers aan boord van vissersvaartuigen komen de aankoop en, indien van toepassing, de installatie van de volgende inrichtingen in aanmerking voor steun:

- (a) reddingsvlotten;
- (b) hydrostatische openers voor reddingsvlotten;
- (c) persoonlijke noodbakens zoals EPIRB-noodradiobakens (Emergency Position Indicating Radio Beacon), die kunnen worden geïntegreerd in reddingsvesten en in de werkkleding van de vissers;
- (d) individuele drijfmiddelen (Personal Flotation Devices — PFD's), met name onderdompelings- of overlevingspakken, reddingsboeien en -vesten;
- (e) noodvuurwerk;
- (f) lijnwerptoestellen;
- (g) reddingssystemen voor “man overboord”-ongevallen (MOB);
- (h) brandbestrijdingstoestellen, zoals brandblussers, branddekens, brand- en rookmelders en ademhalingsapparatuur;
- (i) branddeuren;
- (j) afsluitkleppen voor brandstoftanks;
- (k) gasdetectoren en gasalarmsystemen;
- (l) lenspompen en alarmsystemen;
- (m) apparatuur voor radio- en satellietcommunicatie;
- (n) waterdichte luiken en deuren;
- (o) afschermingen op machines zoals bijvoorbeeld lieren of nettentrommels;
- (p) gangpaden en toegangsladders;
- (q) opsporings-, dek- of noodverlichting;
- (r) veiligheidsmechanismen voor het geval met het vistuig een onderwaterobstakel wordt geraakt;
- (s) veiligheidscamera's en -beeldschermen;
- (t) apparatuur en onderdelen die nodig zijn om de veiligheid aan dek te verbeteren.

3. Voor concrete acties of het aanbrengen van voorzieningen ter verbetering van de gezondheidsomstandigheden voor vissers aan boord van vissersvaartuigen komen de volgende acties in aanmerking voor steun:

- (a) de aankoop en installatie van EHBO-kits;
 - (b) de aankoop van geneesmiddelen en toestellen voor dringende behandelingen aan boord;
 - (c) de verstrekking van telegeneeskunde, waaronder e-technologieën, uitrusting en medische beeldvorming voor raadpleging op afstand vanop vaartuigen;
 - (d) de terbeschikkingstelling van gidsen en handboeken om de gezondheid aan boord te verbeteren;
 - (e) voorlichtingscampagnes om de gezondheid aan boord te verbeteren.
4. Voor concrete acties of het aanbrengen van voorzieningen ter verbetering van de hygiëne-omstandigheden voor vissers aan boord van vissersvaartuigen komen de aankoop en, indien van toepassing, de installatie van de volgende inrichtingen in aanmerking voor steun:
- (a) sanitaire voorzieningen, zoals toiletten en wasvoorzieningen;
 - (b) keukenvoorzieningen en inrichtingen voor voedselopslag;
 - (c) waterzuiveringstoestellen voor drinkwater;
 - (d) schoonmaakmateriaal om voor de nodige hygiëne aan boord te zorgen;
 - (e) gidsen en handboeken over de verbetering van de hygiëne aan boord, met inbegrip van softwaretools.
5. Voor concrete acties of het aanbrengen van voorzieningen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden voor vissers aan boord van vissersvaartuigen komen de aankoop en, indien van toepassing, de installatie van de volgende inrichtingen in aanmerking voor steun:
- (a) dekrelingen;
 - (b) beschermingsstructuren aan dek en modernisering van de scheepshutten om bescherming tegen slechte weersomstandigheden te bieden;
 - (c) inrichtingen die de veiligheid in de scheepshutten verbeteren en waarmee gemeenschappelijke ruimten voor de bemanning kunnen worden gecreëerd;
 - (d) apparatuur om zwaar manueel tillen te verminderen, met uitzondering van machines die rechtstreeks verband houden met visserijactiviteiten, zoals lieren;
 - (e) antislipverf en rubberen antislipmatten;
 - (f) materiaal om te isoleren tegen lawaai, hitte of koude en apparatuur om de ventilatie te verbeteren;
 - (g) werkkleding en veiligheidsuitrusting, zoals waterdichte veiligheidsschoenen, oog- en ademhalingsbescherming, veiligheidshandschoenen en -helmen of beschermingsmiddelen tegen valpartijen;
 - (h) nood- en veiligheidstekens;
 - (i) risicoanalyse en beoordelingen om na te gaan welke risico's de vissers in de havens of bij het varen lopen, met de bedoeling maatregelen te nemen om de risico's te voorkomen of te verminderen;
 - (j) gidsen en handboeken over de verbetering van de arbeidsomstandigheden aan boord.

6. De steun wordt verleend aan vissers of aan eigenaren van vissersvaartuigen.
7. Wanneer de concrete actie een investering aan boord behelst, wordt niet meer dan één keer in de periode tussen 1 januari 2021 en 31 december 2027 steun verleend voor dezelfde soort investering voor een bepaald vaartuig. Wanneer de concrete actie een investering in afzonderlijke voorzieningen behelst, wordt niet meer dan één keer in de periode tussen 1 januari 2021 en 31 december 2027 steun verleend voor dezelfde voorzieningen voor een bepaalde begunstigde.
8. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 20

Steun voor onderlinge fondsen voor volksgezondheidscrisissen, ongunstige weersomstandigheden en milieuongevallen

1. Steun voor onderlinge fondsen voor volksgezondheidscrisissen, ongunstige weersomstandigheden en milieuongevallen die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is bedoeld om bij te dragen aan onderlinge fondsen waaruit vissers financieel worden vergoed voor economische verliezen als gevolg van volksgezondheidscrisissen, ongunstige weersomstandigheden of milieuongevallen, of de kosten voor het redden van vissers of het bergen van vissersvaartuigen in geval van ongevallen op zee tijdens hun visserijactiviteiten;
 - (b) de combinatie van de financiële vergoeding uit de onderlinge fondsen in het kader van dit artikel met andere instrumenten van de Unie of nationale instrumenten of private verzekeringsregelingen niet leidt tot overcompensatie boven de economische verliezen.
2. Voor de toepassing van dit artikel:
 - (a) zijn volksgezondheidscrisissen, ongunstige weersomstandigheden, milieuongevallen of ongevallen op zee als bedoeld in lid 1, punt a), die waarvan de bevoegde autoriteit van de lidstaat formeel heeft erkend dat ze hebben plaatsgevonden.
 - (b) wordt verstaan onder “onderling fonds”: een door de lidstaat overeenkomstig zijn nationale recht geaccrediteerde verzekeringsregeling op grond waarvan aangesloten vissers worden vergoed voor economische verliezen als gevolg van de in lid 1, punt a), vermelde gebeurtenissen. Het onderling fonds behandelt betalingen aan en afboekingen van het fonds transparant en beschikt over duidelijke voorschriften inzake de toewijzing van verantwoordelijkheid voor schulden.

3. De in lid 1, punt a), bedoelde bijdragen hebben uitsluitend betrekking op de bedragen die de onderlinge fondsen als financiële vergoeding aan de vissers betalen en mogen tot 50 % daarvan dekken. De administratieve kosten van de oprichting van de onderlinge fondsen komen niet voor steun in aanmerking.
4. De in lid 1, punt a), bedoelde bijdragen worden slechts verleend ter dekking van verliezen als gevolg van volksgezondheids crisissen, ongunstige weersomstandigheden, milieuongevallen of ongevallen op zee die meer dan 30 % van de jaarlijkse omzet van het betrokken bedrijf bedragen, berekend op basis van de gemiddelde omzet van dat bedrijf in de voorgaande drie kalenderjaren.
5. Aanvangskapitaal wordt niet gefinancierd uit de steun.

Artikel 21

Steun voor systemen voor de toewijzing van vangstmogelijkheden

1. Steun voor systemen voor de toewijzing van vangstmogelijkheden die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is bedoeld ter ondersteuning van het ontwerp, de uitwerking, de monitoring, de evaluatie en het beheer van de systemen voor de toewijzing van vangstmogelijkheden aan de lidstaten, overeenkomstig artikel 16, lid 8, van Verordening (EU) nr. 1380/2013, om de visserijactiviteiten aan te passen aan de vangstmogelijkheden;
 - (b) de steun wordt verleend aan natuurlijke of rechtspersonen of vissersorganisaties die door de lidstaat zijn erkend, met inbegrip van erkende producentenorganisaties die betrokken zijn bij het collectieve beheer van de systemen voor de toewijzing van vangstmogelijkheden.
2. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie.

Artikel 22

Steun voor de beperking van de impact van de visserij op het mariene milieu en voor de aanpassing van de visserij aan de bescherming van soorten

1. Steun voor de beperking van de impact van de visserij op het mariene milieu en voor de aanpassing van de visserij aan de bescherming van soorten die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is bedoeld om de impact van de visserij op het mariene milieu te beperken, het geleidelijk uitbannen van teruggooi te bevorderen en de overgang te vergemakkelijken naar een duurzame exploitatie van de levende

biologische rijkdommen van de zee overeenkomstig artikel 2, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1380/2013;

(b) de steun is bestemd voor investeringen:

- i) in uitrusting om de selectiviteit van het vistuig op grootte en soort te verfijnen;
- ii) aan boord of in uitrusting voor het uitbannen van teruggooi door ongewenste vangsten van commerciële bestanden te voorkomen of te verminderen, of in uitrusting voor de behandeling van ongewenste vangsten die moeten worden aangeland overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1380/2013;
- iii) in uitrusting om de fysieke en biologische impact van de visserij op het ecosysteem of de zeebodem te beperken en zo mogelijk tot nul te reduceren;
- iv) in uitrusting ter bescherming van het vistuig en de vangst tegen zoogdieren en vogels die beschermd zijn krachtens Richtlijn 92/43/EEG¹⁸ van de Raad of Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁹, op voorwaarde dat dit de selectiviteit van het vistuig niet ondermijnt en dat alle passende maatregelen zijn genomen om te voorkomen dat de predatoren fysiek letsel wordt toegebracht.

2. In de periode tussen 1 januari 2021 en 31 december 2027 wordt niet meer dan één keer steun verleend voor hetzelfde type uitrusting aan boord van hetzelfde Unievisserstvaartuig.

3. De steun mag slechts worden verleend wanneer het vistuig of de andere in lid 1, punt b), bedoelde uitrusting aantoonbaar beter selecteert op grootte of een aantoonbaar geringere impact op het ecosysteem en op de niet-doelsoorten heeft dan standaardvistuig of andere uitrusting zoals toegestaan op grond van Unierecht, of op grond van toepasselijk nationaal recht in het kader van de regionalisering zoals voorzien in Verordening (EU) nr. 1380/2013.

4. De steun wordt toegekend aan

- (a) eigenaren van Unievisserstvaartuigen die als actief zijn geregistreerd en die in de twee kalenderjaren voorafgaand aan de datum van indiening van de steunaanvraag gedurende ten minste 60 dagen visserijactiviteiten op zee hebben verricht;
- (b) vissers die eigenaar zijn van het te vervangen vistuig en die in de twee kalenderjaren voorafgaand aan de datum van indiening van de steunaanvraag gedurende ten minste 60 dagen aan boord van een Unievisserstvaartuig hebben gewerkt;
- (c) door de lidstaten erkende vissersorganisaties.

¹⁸ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7).

¹⁹ Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7).

5. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie.

Artikel 23

Steun voor innovatie in verband met de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee

1. Steun voor innovatie in verband met de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is bedoeld om bij te dragen aan het geleidelijk uitbannen van teruggooi en bijvangsten en om de overgang naar een exploitatie van de levende biologische rijkdommen van de zee overeenkomstig artikel 2, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1380/2013 te vergemakkelijken, en om de impact van de visserij op het mariene milieu alsmede de impact van beschermde predatoren te beperken;
 - (b) de steun is bestemd voor concrete acties die tot doel hebben nieuwe technische of organisatorische kennis te ontwikkelen of in te voeren die de impact van visserijactiviteiten op het milieu beperkt, ook op het gebied van verbeterde vangsttechnieken en selectiviteit van het vistuig, of waarmee een duurzamer gebruik van de biologische rijkdommen van de zee en co-existentie met beschermde predatoren worden verwezenlijkt;
 - (c) de gesteunde concrete acties worden uitgevoerd door of in samenwerking met een door de lidstaat erkende wetenschappelijke of technische organisatie, die de resultaten van dergelijke concrete acties valideert;
 - (d) de lidstaten voldoende ruchtbaarheid geven aan de resultaten van gesteunde concrete acties.
2. Het aandeel van de vissersvaartuigen dat betrokken is bij op grond van dit artikel gefinancierde projecten mag niet groter zijn dan 5 % van de vissersvaartuigen van de nationale vloot of niet meer dan 5 % van de brutotonnage van de nationale vissersvloot, berekend bij de vaststelling van het steuninstrument.
3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 24

Steun voor de bescherming en het herstel van de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen en voor compensatieregelingen in het kader van duurzame visserijactiviteiten

1. Steun voor de bescherming en het herstel van de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen en voor compensatieregelingen in het kader van duurzame visserijactiviteiten die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU.
2. De steun in het kader van dit artikel is bestemd voor de volgende concrete acties:
 - (a) het door vissers verzamelen van afval op zee, zoals de passieve verzameling van verloren vistuig en zwerfvuil; de volgende acties komen in aanmerking voor steun:
 - i) de verwijdering van verloren vistuig uit de zee, met name om spookvisserij tegen te gaan;
 - ii) de aankoop en, indien van toepassing, de installatie van uitrusting aan boord voor de verzameling en de opslag van zwerfvuil;
 - iii) de invoering van afvalverzamelingsregelingen voor de deelnemende vissers, met inbegrip van financiële prikkels;
 - iv) de aankoop en, indien van toepassing, de installatie in de vissershavensfaciliteiten van uitrusting voor zwerfvuilopslag en -recycling;
 - v) communicatie-, voorlichtings- en bewustmakingscampagnes om de vissers en andere belanghebbenden ertoe aan te zetten deel te nemen aan projecten voor het opruimen van verloren vistuig;
 - vi) opleiding voor vissers en havenagenten;
 - (b) het bouwen, installeren of moderniseren van vaste of verplaatsbare voorzieningen om de mariene fauna en flora te beschermen en te ontwikkelen, met inbegrip van de wetenschappelijke voorbereiding en evaluatie daarvan; de volgende acties komen in aanmerking voor steun:
 - i) de aankoop en, indien van toepassing, de installatie van voorzieningen om mariene gebieden te beschermen tegen de trawlvisserij;
 - ii) de aankoop en, indien van toepassing, de installatie van voorzieningen om aangetaste mariene ecosystemen te herstellen;
 - iii) kosten in verband met voorbereidende werkzaamheden zoals prospectie, wetenschappelijke studies of evaluaties.

Voor de in de punten i) tot en met iv) bedoelde concrete acties zijn de volgende kosten niet subsidiabel:

- de aankoop van vaartuigen die bestemd zijn om te laten afzinken en als kunstmatig rif te worden gebruikt;
- de kosten in verband met de bouw en het onderhoud van vis aantrekkende voorzieningen, met uitzondering van kosten als bedoeld in punt iv);

- (c) het bijdragen tot een beter beheer of een betere instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee door het installeren van de volgende inrichtingen of het uitvoeren van de volgende acties en projecten:
 - i) ronde vishaken;
 - ii) akoestische afschrikmiddelen aan netten;
 - iii) panelen met ontsnappingsgat voor schildpadden (TED's — turtle excluder devices);
 - iv) vogelverschrikkerlijnen;
 - v) andere instrumenten of apparaten die efficiënt zijn gebleken bij het voorkomen van onbedoelde vangsten van beschermde soorten;
 - vi) opleiding van vissers inzake een beter beheer of een betere instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee;
 - vii) projecten die focussen op kusthabitats die van belang zijn voor vissen, vogels en andere organismen;
 - viii) projecten die focussen op gebieden die van belang zijn voor de visreproductie, zoals kustwetlands;
 - ix) de vervanging van bestaand vistuig door vistuig met een geringe impact, kosten in verband met visfinken en -vallen, peuren en handlijnen;
- (d) regelingen voor de vergoeding van schade aan vangsten die wordt veroorzaakt door zoogdieren en vogels die worden beschermd op grond van Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG;
- (e) het deelnemen aan andere acties met het oog op de instandhouding en de ontwikkeling van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten, zoals het herstel van specifieke mariene en kusthabitats ter ondersteuning van de duurzaamheid van de visbestanden, met inbegrip van de wetenschappelijke voorbereiding en evaluatie daarvan; de kosten van de volgende acties komen in aanmerking voor steun:
 - i) kosten in verband met regelingen voor het testen van nieuwe monitoringtechnieken, en met name:
 - systemen voor elektronische monitoring op afstand, zoals CCTV, voor de monitoring en registratie van incidentele vangsten van beschermde soorten;
 - registratie van oceanografische gegevens zoals temperatuur, zoutgehalte, plankton, algenbloei of troebelheid;
 - het in kaart brengen van invasieve uitheemse soorten;
 - acties, met inbegrip van studies, om de toename van invasieve uitheemse soorten te voorkomen en tegen te gaan;
 - ii) financiële prikkels voor de installatie aan boord van automatische registratietoestellen voor het monitoren en registreren van oceanografische gegevens zoals temperatuur, zoutgehalte, plankton, algenbloei of troebelheid;
 - iii) acties ter beperking van de fysische en chemische verontreiniging;

- iv) acties ter beperking van andere fysieke belasting, waaronder antropogeen onderwatergeluid dat negatieve gevolgen heeft voor de biodiversiteit;
 - v) positieve instandhoudingsmaatregelen voor de bescherming en de instandhouding van de flora en fauna, waaronder de herinvoering of het uitzetten van inheemse soorten, en de toepassing van de groene-infrastructuurbeginselen, als bedoeld in de mededeling van de Commissie over groene infrastructuur²⁰;
 - vi) acties ter preventie, bestrijding of uitroeiing van invasieve uitheemse soorten.
3. Steun in het kader van lid 2, punt d), mag slechts worden verleend als de bevoegde autoriteiten van de lidstaten dergelijke regelingen formeel erkennen. De lidstaten zorgen er tevens voor dat de kosten van de schade niet worden overgecompenseerd doordat Unie-, nationale en private schadevergoedingsregelingen worden gecombineerd.
 4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie.

Artikel 25

Steun om de energie-efficiëntie te verbeteren en de gevolgen van de klimaatverandering te matigen

1. Steun om de energie-efficiëntie te verbeteren en de gevolgen van de klimaatverandering te matigen, met uitzondering van steun voor het vervangen of moderniseren van motoren, die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU.
2. De steun in het kader van dit artikel is bestemd voor de volgende concrete acties:
 - (a) investeringen in uitrusting of aan boord om de uitstoot van verontreinigende stoffen of broeikasgassen te reduceren en de energie-efficiëntie van de vissersvaartuigen te verhogen. Investerings in vistuig komen ook voor steun in aanmerking op voorwaarde dat zij de selectiviteit van dat vistuig niet ondermijnen.
 - i) Voor concrete acties voor de hydrodynamische verbetering van de romp van vaartuigen komen de kosten van de volgende acties voor steun in aanmerking:
 - investeringen in stabiliteitsmechanismen zoals kimkielen en bulbsteven die bijdragen tot een betere zeevastheid en stabiliteit;

²⁰ Mededeling van de Commissie: Groene Infrastructuur (GI) — Versterking van Europa's natuurlijke kapitaal, Brussel, COM(2013) 249 final van 6.5.2013.

- kosten in verband met het gebruik van niet-toxische aangroeiwerende middelen zoals een kopercoating om de wrijving te verminderen;
- kosten in verband met de stuurinrichting, zoals bedieningsinstallaties van stuurinrichtingen en meervoudige roeren om de roeractiviteit te verminderen naargelang van de weersomstandigheden en de toestand van de zee;
- proeven in stromingstanks met het oog op hydrodynamische verbeteringen.

Kosten in verband met het basisonderhoud van de romp komen niet in aanmerking voor financiering op grond van dit lid.

ii) Voor concrete acties ter verbetering van het aandrijfsysteem van vaartuigen komen de kosten van de aankoop en, zo nodig, de installatie van de volgende inrichtingen in aanmerking voor steun:

- energie-efficiënte propellers met inbegrip van de aandrijfassen;
- katalysatoren;
- energie-efficiënte generatoren, bijv. op waterstof of aardgas;
- aandrijvingsonderdelen op hernieuwbare energie, zoals zeilen, kabelvliegers (kites), windmolens, windturbines of zonnepanelen;
- boegschroeven;
- omschakeling van motoren naar het gebruik van biobrandstoffen;
- econometers, brandstofbeheersystemen en monitoringsystemen;
- investeringen in straalpijpen die het aandrijfsysteem verbeteren.

iii) Voor investeringen in vistuig en visuitrusting komen de volgende acties in aanmerking voor steun:

- overschakeling van gesleept vistuig naar alternatief vistuig;
- wijzigingen in gesleept vistuig;
- investeringen in apparatuur voor de monitoring van gesleept vistuig.

iv) Voor investeringen ter vermindering van het verbruik van elektriciteit en thermische energie komen de volgende kosten in aanmerking voor steun:

- investeringen om de koel-, vries- en isolatiesystemen te verbeteren voor vaartuigen van minder dan 18 m;
- investeringen voor een betere recycling van de warmte in het vaartuig waarbij de warmte wordt teruggewonnen en hergebruikt voor andere ondersteunende activiteiten in het vaartuig;

(b) audits en regelingen op het gebied van energie-efficiëntie;

(c) studies ter beoordeling van de bijdrage van alternatieve aandrijfsystemen en rompontwerpen aan de energie-efficiëntie van vissersvaartuigen.

3. Steun voor in lid 2 vermelde activiteiten wordt uitsluitend verleend aan eigenaren van vissersvaartuigen en wordt niet meer dan één keer in de periode tussen 1 januari

2021 en 31 december 2027 verleend voor dezelfde soort investering voor een bepaald vissersvaartuig.

4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de maatregel. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 26

Steun voor toegevoegde waarde, productkwaliteit en gebruik van ongewenste vangsten

1. Steun voor toegevoegde waarde, productkwaliteit en gebruik van ongewenste vangsten die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun wordt verleend om de toegevoegde waarde of de kwaliteit van de gevangen vis te verbeteren;
 - (b) de steun is bestemd voor de volgende investeringen:
 - i) investeringen die waarde toevoegen aan visserijproducten, in het bijzonder door de vissers toe te staan hun eigen vangst te verwerken, af te zetten en rechtstreeks te verkopen;
 - ii) innoverende investeringen aan boord ter verbetering van de kwaliteit van de visserijproducten.
2. De in lid 1, punt b), ii), bedoelde steun wordt afhankelijk gesteld van het gebruik van selectief vistuig waarmee ongewenste vangsten tot een minimum worden beperkt, en wordt uitsluitend verleend aan eigenaren van Unievissersvaartuigen die in de twee kalenderjaren voorafgaand aan de datum van indiening van de steunaanvraag gedurende ten minste 60 dagen een visserijactiviteit op zee hebben verricht.
3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 27

Steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen

1. Steun voor vissershavens, aanlandingsplaatsen, afslagen en beschuttingsplaatsen die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:

- (a) de steun wordt verleend om de kwaliteit, de controle en de traceerbaarheid van aangelande producten, de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden te verbeteren;
 - (b) de steun is bestemd voor investeringen:
 - i) ter verbetering van de infrastructuur van vissershavens, afslagen, aanlandings- en beschuttingsplaatsen, met inbegrip van investeringen in passende voorzieningen om op zee verzameld verloren vistuig en zwerfvuil te ontvangen;
 - ii) ter bevordering van de naleving van de verplichting tot het aanlanden van alle vangsten overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 en artikel 8, lid 2, punt b), van Verordening (EU) nr. 1379/2013 of ter verhoging van de waarde van onvoldoende gebruikte delen van de gevangen vis;
 - iii) ter verhoging van de veiligheid van vissers door de bouw of modernisering van beschuttingsplaatsen.
2. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de maatregel. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 28

Steun voor de binnenvisserij en de aquatische fauna en flora in de binnenwateren

- 1. Steun voor de binnenvisserij en de aquatische fauna en flora in de binnenwateren die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun erop gericht is de impact van de binnenvisserij op het milieu te verminderen en de energie-efficiëntie, de waarde en de kwaliteit van de aangelande vis, de gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden en menselijk kapitaal en opleiding te verbeteren.
- 2. De steun in het kader van dit artikel is bestemd voor de volgende investeringen:
 - (a) investeringen in de verbetering van het menselijk kapitaal, het scheppen van banen en de sociale dialoog als bedoeld in artikel 17, overeenkomstig de voorwaarden van dat artikel;
 - (b) investeringen aan boord of in afzonderlijke voorzieningen als bedoeld in artikel 19, onder de voorwaarden van dat artikel;
 - (c) investeringen in uitrusting en soorten concrete acties als bedoeld in artikel 22, onder de voorwaarden van dat artikel;
 - (d) investeringen in de verbetering van de energie-efficiëntie en de matiging van de gevolgen van de klimaatverandering, als bedoeld in artikel 25, onder de voorwaarden van dat artikel;

- (e) investeringen in de verbetering van de waarde of de kwaliteit van de gevangen vis, als bedoeld in artikel 26, onder de voorwaarden van dat artikel;
 - (f) investeringen in vissershavens, beschuttings- en aanlandingsplaatsen als bedoeld in artikel 27, onder de voorwaarden van dat artikel.
- 3. De steun kan worden verleend voor het ontwikkelen en bevorderen van innovatie overeenkomstig artikel 14, voor adviesdiensten overeenkomstig artikel 15 en voor partnerschappen tussen wetenschappers en vissers overeenkomstig artikel 16.
- 4. Om diversificatie door binnenvissers te bevorderen, kan de steun worden verleend voor de diversificatie van binnenvisserijactiviteiten naar andere activiteiten buiten de visserij, onder de voorwaarden van artikel 18.
- 5. Voor de toepassing van lid 2:
 - (a) gelden verwijzingen die in de artikelen 19, 22, 25 en 26 naar vissersvaartuigen worden gemaakt, als verwijzingen naar vaartuigen die uitsluitend in binnenwateren actief zijn;
 - (b) gelden verwijzingen die in artikel 22 naar het mariene milieu worden gemaakt, als verwijzingen naar het milieu waarin het binnenvissersvaartuig actief is.
- 6. Om de aquatische fauna en flora te beschermen en te ontwikkelen, kan de steun worden verleend voor:
 - (a) het beheren, herstellen en monitoren van Natura 2000-gebieden die gevolgen ondervinden van visserijactiviteiten, en het rehabiliteren van binnenwateren overeenkomstig Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad²¹, met inbegrip van paaigronden en migratieroutes voor migrerende soorten, onverminderd artikel 24, lid 2, punt e), van deze verordening en, waar passend, met deelname van binnenvissers;
 - (b) het bouwen, moderniseren of installeren van vaste of verplaatsbare voorzieningen om de aquatische fauna en flora te beschermen en te versterken, met inbegrip van de wetenschappelijke voorbereiding, monitoring en evaluatie daarvan.
- 7. De lidstaten zorgen ervoor dat vaartuigen die krachtens dit artikel steun ontvangen, hun activiteiten uitsluitend in binnenwateren blijven ontplooiën.
- 8. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de maatregel. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

²¹ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

AFDELING 2

BEVORDEREN VAN DUURZAME AQUACULTUURACTIVITEITEN

Artikel 29

Algemene voorwaarden

1. Steun in het kader van deze afdeling moet voldoen aan de volgende algemene voorwaarden:
 - (a) de steun wordt beperkt tot aquacultuurbedrijven, tenzij in deze verordening anders is bepaald;
 - (b) beginnende aquacultuurexploitanten dienen een bedrijfsplan in en, voor investeringen van meer dan 50 000 EUR, een haalbaarheidsstudie met een milieubeoordeling van de concrete acties;
 - (c) indien de concrete acties betrekking hebben op investeringen in voorzieningen of infrastructuur die borg moet staan voor de inachtneming van de in het Unierecht vastgestelde voorschriften op het gebied van milieu, gezondheid van mens en dier, hygiëne en dierenwelzijn, mag steun worden verleend tot de datum waarop die voorschriften voor de bedrijven bindend worden;
 - (d) voor de kweek van genetisch gemodificeerde organismen wordt geen steun verleend;
 - (e) voor concrete aquacultuuracties in mariene beschermde gebieden wordt geen steun verleend indien de bevoegde autoriteit van de lidstaat op grond van een milieueffectbeoordeling vaststelt dat de concrete actie significante negatieve milieueffecten zou hebben die niet naar behoren kunnen worden beperkt.
2. Steun in het kader van deze afdeling wordt slechts verleend indien in een onafhankelijk marketingverslag duidelijk wordt aangetoond dat er goede en duurzame marktvooruitzichten voor het product zijn.

Artikel 30

Steun voor innovatie in de aquacultuur

1. Steun voor innovatie in de aquacultuur die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun innovatie in de aquacultuur stimuleert;
 - (b) de steun gericht is op:
 - i) het ontwikkelen van technische, wetenschappelijke of organisatorische kennis in aquacultuurbedrijven die in het bijzonder de impact op het milieu reduceert, de afhankelijkheid van vismeel en -olie vermindert, een duurzaam gebruik van de rijkdommen in de aquacultuur bevordert, het dierenwelzijn verbetert of nieuwe, duurzame productietechnieken faciliteert;

- ii) het ontwikkelen of op de markt brengen van nieuwe aquacultuursoorten met marktpotentieel, nieuwe of substantieel verbeterde producten, nieuwe of verbeterde processen of nieuwe of verbeterde beheers- en organisatiesystemen;
 - iii) onderzoek naar de technische en economische haalbaarheid van innovatieve producten of processen.
- 2. In dit artikel bedoelde concrete acties worden uitgevoerd door of in samenwerking met door de lidstaat erkende publieke of private wetenschappelijke of technische organisaties, die de resultaten van deze concrete acties valideren.
- 3. De lidstaten geven voldoende richtbaarheid aan de resultaten van gesteunde concrete acties.
- 4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 31

Steun voor investeringen ter verhoging van de productiviteit in de aquacultuur

- 1. Steun voor investeringen ter verhoging van de productiviteit in de aquacultuur die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun is bestemd voor:
 - (a) productieve investeringen in aquacultuur;
 - (b) de diversificatie van de aquacultuurproductie en de gekweekte soorten;
 - (c) de modernisering van aquacultuureenheden, en het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en de veiligheid van de werknemers in de aquacultuursector;
 - (d) verbeteringen en modernisering in verband met diergezondheid en dierenwelzijn, waaronder de aankoop van apparatuur om viskwekerijen te beschermen tegen wilde predatoren;
 - (e) investeringen ter vermindering van de negatieve gevolgen of ter bevordering van de positieve gevolgen voor het milieu en ter verbetering van de hulpbronnenefficiëntie;
 - (f) investeringen ter verbetering van de kwaliteit of ter verhoging van de waarde van aquacultuurproducten;
 - (g) het herstel van bestaande aquacultuurvijvers door middel van de verwijdering van slib, of investeringen voor de preventie van slibafzetting;
 - (h) de diversificatie van de inkomsten van aquacultuurbedrijven via de ontwikkeling van aanvullende activiteiten;

- (i) investeringen die een substantiële reductie in de impact van de aquacultuurbedrijven op waterverbruik en -kwaliteit tot gevolg hebben, in het bijzonder door de gebruikte hoeveelheid water of chemicaliën, antibiotica en andere geneesmiddelen te verminderen of de kwaliteit van de reststromen te verbeteren, onder meer door de invoering van multitrofe aquacultuursystemen;
 - (j) de bevordering van aquacultuur in gesloten systemen waarin aquacultuurproductie in een gesloten circuit plaatsvindt zodat het waterverbruik minimaal blijft;
 - (k) investeringen die de energie-efficiëntie verhogen en de omschakeling van aquacultuurbedrijven op hernieuwbare energiebronnen bevorderen.
2. Steun op grond van lid 1, punt h), wordt slechts verleend aan aquacultuurbedrijven indien de aanvullende activiteiten in verband staan met de kernactiviteit van het bedrijf (d.w.z. aquacultuur), met inbegrip van hengeltourisme, aquacultuurgebonden milieudiensten of educatieve activiteiten in verband met aquacultuur.
 3. In lid 1 van dit artikel vermelde steun kan worden verleend voor investeringen die de productie verhogen en voor het moderniseren van bestaande aquacultuurbedrijven, of voor de bouw van nieuwe productiecapaciteit, op voorwaarde dat dit strookt met het in artikel 34 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 bedoelde plan voor de ontwikkeling van de aquacultuur.
 4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de maatregel. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 32

Steun voor beheers-, verzorgings- en adviesdiensten voor aquacultuurbedrijven

1. Steun voor beheers-, verzorgings- en adviesdiensten voor aquacultuurbedrijven die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun:
 - (a) de prestaties en het concurrentievermogen van de aquacultuurbedrijven verbetert;
 - (b) de schadelijke milieueffecten voor aquacultuurbedrijven terugdringt;
 - (c) is bestemd voor de aankoop van technische, wetenschappelijke, juridische, ecologische of economische bedrijfsadviesdiensten. De steun wordt slechts verleend aan kleine en middelgrote aquacultuurbedrijven, met inbegrip van producentenorganisaties in de aquacultuur en verenigingen van producentenorganisaties in de aquacultuur.
2. Adviesdiensten als bedoeld in lid 1, punt c), omvatten:
 - (a) de behoeften van de aquacultuurbedrijven op het gebied van het beheer dat vereist is om te voldoen aan de Unie- en nationale milieuwetgeving en aan de voorschriften inzake maritieme ruimtelijke ordening;

- (b) de milieueffectbeoordeling als bedoeld in Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad²² en Richtlijn 92/43/EEG;
 - (c) de behoeften van de aquacultuurbedrijven op het gebied van het beheer dat vereist is om te voldoen aan de Unie- en nationale wetgeving inzake de gezondheid en het welzijn van waterdieren en de volksgezondheid;
 - (d) normen die gebaseerd zijn op Unie- en nationale wetgeving;
 - (e) afzet- en bedrijfsstrategieën.
3. Deze diensten worden verstrekt door wetenschappelijke of technische organisaties en door instanties die juridisch of economisch advies verstrekken, over de vereiste competenties beschikken en door de lidstaat zijn erkend..
 4. Begunstigden mogen voor elk van de in lid 2 vermelde categorie van adviesdiensten slechts één keer per jaar steun ontvangen.
 5. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 33

Steun voor de bevordering van het menselijk kapitaal en de netwerkvorming in de aquacultuur

1. Steun voor menselijk kapitaal en netwerkvorming in de aquacultuur die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun is bestemd voor:
 - (a) beroepsopleiding, een leven lang leren, de verspreiding van wetenschappelijke en technische kennis en innovatieve praktijken, de verwerving van nieuwe beroepsvaardigheden in de aquacultuur en de terugdringing van het milieueffect van concrete aquacultuuracties;
 - (b) de verbetering van de arbeidsomstandigheden en de bevordering van de veiligheid op het werk;
 - (c) netwerkvorming en uitwisseling van ervaringen en beste praktijken tussen aquacultuurbedrijven of beroepsorganisaties en andere belanghebbenden, waaronder wetenschappelijke en technische organisaties of organisaties die gelijke kansen van mannen en vrouwen bevorderen.

²² Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PB L 26 van 28.1.2012, blz. 1).

2. De in lid 1, punt a), bedoelde steun wordt niet verleend aan grote aquacultuurbedrijven, tenzij zij hun kennis delen met kmo's die actief zijn in de aquacultuursector.
3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 34

Vergroting van het potentieel van aquacultuurlocaties

1. Steun voor de vergroting van het potentieel van aquacultuurlocaties die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun positief bijdraagt aan de ontwikkeling van de aquacultuurlocaties en -infrastructuur, en de schadelijke milieueffecten van de concrete aquacultuuracties terugdringt;
 - (b) de steun is bestemd voor:
 - i) het afbakenen en in kaart brengen van de gebieden die het meest geschikt zijn voor de ontwikkeling van aquacultuur, met inachtneming van, in voorkomend geval, processen voor ruimtelijke ordening, alsmede het afbakenen en in kaart brengen van gebieden waar aquacultuur moet worden uitgesloten om ervoor te zorgen dat die gebieden hun rol in de werking van het ecosysteem kunnen behouden;
 - ii) het verbeteren en ontwikkelen van de ondersteuningsvoorzieningen en -infrastructuur die nodig zijn om het potentieel van aquacultuurlocaties te vergroten en de schadelijke milieueffecten van aquacultuur terug te dringen, onder meer door middel van investeringen in landinrichting, energiebevoorrading of waterbeheer;
 - iii) maatregelen die de bevoegde autoriteiten in het kader van artikel 9, lid 1, van Richtlijn 2009/147/EG of van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG vaststellen en uitvoeren om ernstige schade aan de aquacultuur te voorkomen;
 - iv) maatregelen die de bevoegde autoriteiten vaststellen en uitvoeren naar aanleiding van de opsporing van toegenomen sterfte of ziekten als voorzien in artikel 10 van Richtlijn 2006/88/EG van de Raad²³. Deze acties kunnen onder meer bestaan in de uitvoering van actieplannen voor schaal- en schelpdieren ten behoeve van bescherming, herstel en beheer,

²³ Richtlijn 2006/88/EG van de Raad van 24 oktober 2006 betreffende veterinairerechtelijke voorschriften voor aquacultuurdieren en de producten daarvan en betreffende de preventie en bestrijding van bepaalde ziekten bij waterdieren (PB L 328 van 24.11.2006, blz. 14).

waaronder steun aan producenten van schaal- en schelpdieren voor de instandhouding van natuurlijke schaal- en schelpdierbanken en -stroomgebieden.

2. Alleen ondernemingen die door de lidstaten zijn belast met de in lid 1, punt b), bedoelde taken, komen in aanmerking voor steun in het kader van dit artikel.
3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 35

Aantrekken van nieuwe aquacultuurexploitanten die aan duurzame aquacultuur doen

1. Steun voor het aantrekken van nieuwe aquacultuurexploitanten die aan duurzame aquacultuur doen, die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun ondernemerschap in de aquacultuur stimuleert;
 - (b) de steun is bestemd voor het opzetten van duurzame aquacultuurbedrijven door nieuwe aquacultuurexploitanten.
2. De steun wordt verleend aan beginnende aquacultuurexploitanten op voorwaarde dat deze:
 - (a) over voldoende beroepsvaardigheden en deskundigheid beschikken;
 - (b) voor het eerst een micro- of kleine aquacultuuronderneming opzetten als bedrijfsleider van een dergelijke onderneming;
 - (c) een bedrijfsplan voor de ontwikkeling van hun aquacultuuractiviteiten indienen.
3. Beginnende aquacultuurexploitanten komen voor de verwerving van de nodige beroepsvaardigheden in aanmerking voor in artikel 33, lid 1, bedoelde steun.
4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 36

Steun voor de omschakeling naar milieubeheer- en milieu-auditregelingen en naar biologische aquacultuur

1. Steun voor de omschakeling naar milieubeheer- en milieu-auditregelingen en naar biologische aquacultuur die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun de ontwikkeling van een biologische of energie-efficiënte aquacultuur bevordert;
 - (b) de steun is bestemd voor:
 - i) de omschakeling van conventionele productiemethoden naar de biologische aquacultuur in de zin van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad²⁴ en overeenkomstig Verordening (EG) nr. 710/2009 van de Commissie²⁵;
 - ii) de deelname aan de milieubeheer- en milieu-auditsystemen (EMAS) van de Unie overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad²⁶.
2. De steun wordt slechts verleend voor de omschakeling door begunstigden die zich ertoe verbinden gedurende minstens drie jaar aan het EMAS deel te nemen of gedurende minstens vijf jaar aan de voorschriften inzake biologische productie te voldoen.
3. De steun wordt verleend in de vorm van een compensatie die maximaal drie jaar wordt uitbetaald gedurende de periode van omschakeling naar de biologische productie, of gedurende de voorbereiding van de deelname aan het EMAS. De lidstaten berekenen de compensatie op basis van:
 - (a) de gederfde inkomsten of de extra kosten gedurende de periode van omschakeling van de conventionele naar de biologische productie, wat concrete acties op grond van lid 1, punt b), i), betreft; of
 - (b) de extra kosten die voortvloeien uit het aanvragen en het voorbereiden van de deelname aan het EMAS, wat concrete acties op grond van lid 1, punt b), ii), betreft.
4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder

²⁴ Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91 (PB L 189 van 20.7.2007, blz. 1).

²⁵ Verordening (EG) nr. 710/2009 van de Commissie van 5 augustus 2009 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 889/2008 tot vaststelling van de bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad, betreffende de vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor de biologische dierlijke aquacultuurproductie en de biologische productie van zeewier (PB L 204 van 6.8.2009, blz. 15).

²⁶ Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS), tot intrekking van Verordening (EG) nr. 761/2001 en van de Beschikkingen 2001/681/EG en 2006/193/EG van de Commissie (PB L 342 van 22.12.2009, blz. 1).

verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 37

Steun voor aquacultuur die milieudiensten levert

1. Steun voor aquacultuur die milieudiensten levert, die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun de ontwikkeling bevordert van een aquacultuur die milieudiensten verricht;
 - (b) de steun is bestemd voor:
 - i) aquacultuurmethoden die compatibel zijn met specifieke milieubehoeften en die onderworpen zijn aan specifieke beheersvoorschriften die voortvloeien uit de aanwijzing van NATURA 2000-gebieden in overeenstemming met de Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG;
 - ii) de kosten die rechtstreeks verband houden met deelname aan maatregelen voor instandhouding en reproductie ex situ van waterdieren in het kader van door overheidsinstanties of onder toezicht van overheidsinstanties ontwikkelde instandhoudingsprogramma's en programma's voor het herstel van de biodiversiteit;
 - iii) concrete aquacultuuracties, onder meer op het gebied van milieu-instandhouding en -verbetering, biodiversiteit en beheer van het landschap en de traditionele kenmerken van aquacultuurgebieden.
2. Steun in het kader van lid 1, punt b), i), wordt verleend in de vorm van een jaarlijkse compensatie voor de extra kosten en/of de gederfde inkomsten die terug te voeren zijn op de in de betrokken gebieden geldende beheersvoorschriften in verband met de tenuitvoerlegging van de Richtlijnen 92/43/EEG of 2009/147/EG.
3. Steun in het kader van lid 1, punt b), iii), wordt uitsluitend verleend aan begunstigen zich ertoe verbinden gedurende minstens vijf jaar aquamilieuvoorschriften in acht te nemen die verder gaan dan op grond van het Unierecht en het nationale recht vereist is. De milieubaten van de concrete actie worden aangetoond aan de hand van een voorafgaande beoordeling door een bevoegde instantie die door de lidstaat wordt aangewezen, tenzij de milieubaten van die concrete actie reeds zijn aangetoond.
4. Steun op grond van lid 1, punt b), iii), wordt verleend in de vorm van een jaarlijkse compensatie voor de extra gemaakte kosten en/of gederfde inkomsten.
5. De lidstaten geven voldoende ruchtbaarheid aan de resultaten van in het kader van dit artikel gesteunde concrete acties.
6. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie.

Steun voor maatregelen op het gebied van volksgezondheid

1. Steun voor maatregelen op het gebied van volksgezondheid die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun is bestemd voor een compensatieregeling voor weekdierkwekers die de oogst van kweekweekdieren uitsluitend om volksgezondheidsredenen tijdelijk moeten stilleggen.
2. Steun in het kader van lid 1 mag slechts worden verleend indien de sluiting van het ingedeelde productie- of heruitzettingsgebied, overeenkomstig artikel 62 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 2019/627²⁷, het gevolg is van de groei van toxineproducerend plankton of van de aanwezigheid van biotoxinehoudend plankton boven de in bijlage III, sectie VII, hoofdstuk V, van Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad²⁸ vastgestelde maximumwaarden en mits:
 - (a) de verontreiniging langer duurt dan vier opeenvolgende maanden; of
 - (b) het verlies, als gevolg van de stillegging van de oogst, meer bedraagt dan 25 % van de jaarlijkse omzet van het betrokken bedrijf, berekend op basis van de gemiddelde omzet van dat bedrijf in de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarin de oogst is stilgelegd.

Voor de toepassing van punt b) van de eerste alinea kunnen de lidstaten speciale berekeningsregels vaststellen met betrekking tot bedrijven die minder dan drie jaar actief zijn.
3. De compensatie kan gedurende maximaal twaalf maanden in de periode tussen 1 januari 2021 en 31 december 2027 worden verleend. In naar behoren gemotiveerde gevallen kan deze periode eenmalig met nog eens twaalf maanden worden verlengd, tot een gecombineerd maximum van 24 maanden.
4. De steun en eventuele andere betalingen ter compensatie van de schade, met inbegrip van betalingen in het kader van verzekeringspolissen, bedragen maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

Steun voor maatregelen op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn

1. Steun voor maatregelen op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar

²⁷ Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627 van de Commissie tot vaststelling van eenvormige praktische regelingen voor de uitvoering van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2074/2005 van de Commissie wat officiële controles betreft (PB L 131 van 17.5.2019, blz. 51).

²⁸ Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong (PB L 139 van 30.4.2004, blz. 55).

met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:

- (a) de steun is bedoeld om de diergezondheid en het dierenwelzijn in aquacultuurbedrijven te bevorderen, onder meer op het gebied van preventie en biobeveiliging;
 - (b) de steun is bestemd voor:
 - i) de kosten van de bestrijding en de uitroeiing van ziekten in de aquacultuur als vermeld in artikel 5, lid 1, van Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad²⁹ of in de Aquatic Animal Health Code (Gezondheidscode voor waterdieren) van de Wereldorganisatie voor diergezondheid, met inbegrip van de operationele kosten voor het nakomen van de verplichtingen op grond van een uitroeiprogramma;
 - ii) de ontwikkeling van algemene en soortenspecifieke beste praktijken of gedragscodes inzake de behoeften van de aquacultuursector op het gebied van biobeveiliging of op het gebied van diergezondheid of dierenwelzijn;
 - iii) initiatieven om de aquacultuur minder afhankelijk te maken van diergeneesmiddelen;
 - iv) veterinaire of farmaceutische studies, alsmede verspreiding en uitwisseling van informatie en beste praktijken inzake dierziekten in de aquacultuur, met als doel een adequaat gebruik van diergeneesmiddelen te propageren;
 - v) de oprichting en werking van door de lidstaten erkende groeperingen voor gezondheidsbescherming in de aquacultuursector;
 - vi) compensatie voor weekdierkwekers voor de tijdelijke stillegging van hun activiteiten als gevolg van uitzonderlijke massasterfte, indien de jaarlijkse weekdiersterfte hoger is dan 20 % of indien het verlies als gevolg van de stillegging van de activiteit meer bedraagt dan 35 % van de jaarlijkse omzet van het betrokken bedrijf, berekend op basis van de gemiddelde omzet van dat bedrijf in de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarin de activiteiten zijn stilgelegd.
- 2. De steun in het kader van lid 1, punt b), iv), mag niet worden verleend voor de aankoop van diergeneesmiddelen.
 - 3. De lidstaten geven voldoende ruchtbaarheid aan de resultaten van de op grond van lid 1, punt b), iv), gefinancierde studies
 - 4. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie.

Artikel 40

²⁹ Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid (“diergezondheidswetgeving”) (PB L 84 van 31.3.2016, blz. 1).

Steun voor aquacultuurbestandsverzekering

1. Steun voor aquacultuurbestandsverzekering die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de steun is bedoeld om het inkomen van de aquacultuurexploitanten te vrijwaren;
 - (b) de steun bijdraagt aan een aquacultuurbestandsverzekering tegen economische verliezen die het gevolg zijn van ten minste een van de volgende oorzaken:
 - i) natuurrampen;
 - ii) ongunstige weersomstandigheden;
 - iii) plotselinge veranderingen van de waterkwaliteit en -kwantiteit waarvoor de exploitant niet verantwoordelijk is;
 - iv) ziekten in de aquacultuur, defecten of vernieling van productievoorzieningen waarvoor de exploitant niet verantwoordelijk is;
 - v) volksgezondheids crisissen.
2. De betrokken lidstaat moet formeel erkennen dat de in lid 1, punt b), bedoelde omstandigheden zich hebben voorgedaan in de aquacultuur.
3. Zo nodig kunnen de lidstaten vooraf criteria vaststellen op basis waarvan de in lid 2 bedoelde formele erkenning wordt geacht te zijn verleend.
4. De steun wordt uitsluitend verleend voor contracten ter verzekering van aquacultuurbestanden die in lid 1 bedoelde verliezen dekken die overeenstemmen met meer dan 30 % van de gemiddelde jaaromzet van de betrokken aquacultuurexploitant, berekend op basis van de gemiddelde omzet van de aquacultuurexploitant in de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarin de economische verliezen zich hebben voorgedaan.
5. De in lid 1, punt b), bedoelde bijdragen hebben slechts betrekking op de bedragen die de aquacultuurbestandsverzekering als vergoeding aan een begunstigde betaalt en mogen tot 50 % daarvan dekken. De administratieve kosten van het opzetten van de verzekering komen niet in aanmerking voor steun.

AFDELING 3

MAATREGELEN IN VERBAND MET AFZET EN VERWERKING

Artikel 41

Steun voor afzetmaatregelen

1. Steun voor afzetmaatregelen die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:

- (a) de steun wordt verleend voor afzetmaatregelen ten bate van visserij- en aquacultuurproducten;
- (b) de steun is gericht op:
 - i) het opzetten van producentenorganisaties, verenigingen van producentenorganisaties en brancheorganisaties die moeten worden erkend overeenkomstig hoofdstuk II, afdeling II, van Verordening (EU) nr. 1379/2013;
 - ii) het vinden van nieuwe markten en het verbeteren van de voorwaarden voor het op de markt brengen van visserij- en aquacultuurproducten, waaronder:
 - soorten met afzetpotentieel;
 - ongewenste vangsten van commerciële bestanden die worden aangeland overeenkomstig technische maatregelen, artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 en artikel 8, lid 2, punt b), van Verordening (EU) nr. 1379/2013;
 - visserij- en aquacultuurproducten die worden verkregen aan de hand van methoden met een lage milieu-impact, of biologische aquacultuurproducten in de zin van Verordening (EG) nr. 834/2007;
 - iii) het verbeteren van de kwaliteit en de toegevoegde waarde, door het stimuleren van:
 - de indiening van aanvragen tot registratie van producten en de aanpassing van de betrokken marktdeelnemers aan de desbetreffende nalevings- en certificeringsvoorschriften overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad³⁰;
 - de certificering en de afzetbevordering voor duurzame visserij- en aquacultuurproducten, met inbegrip van producten van de kleinschalige kustvisserij, en milieuvriendelijke verwerkingsmethoden;
 - de rechtstreekse afzet van visserijproducten door kleinschalige kustvissers of door vissers die te voet vissen;
 - de aanbiedingsvorm en verpakking van producten;
 - iv) het bevorderen van de transparantie van de productie en de markten, en het verrichten van marktonderzoek en studies betreffende de afhankelijkheid van de Unie van invoer;
 - v) het bijdragen tot de traceerbaarheid van visserij- en aquacultuurproducten en, waar passend, de ontwikkeling van een voor de gehele Unie geldend milieukeurmerk voor visserij- en aquacultuurproducten, als bedoeld in Verordening (EU) nr. 1379/2013;

³⁰ Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen (PB L 343 van 14.12.2012, blz. 1).

- vi) het opstellen, voor kleine en middelgrote ondernemingen, van standaardcontracten die verenigbaar zijn met het Unierecht;
 - vii) het houden van regionale, nationale of transnationale communicatie- en afzetbevorderingscampagnes die niet gericht zijn op handelsmerken en die de bekendheid van het publiek met duurzame visserij- en aquacultuurproducten moeten vergroten.
2. De in lid 1, punt b), bedoelde concrete acties kunnen onder meer betrekking hebben op de productie-, verwerkings- en afzetactiviteiten in de hele bevoorradingsketen. De in lid 1, punt b), vii), bedoelde concrete acties zijn niet gericht op handelsmerken.
 3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

Artikel 42

Steun voor de verwerking van visserij- en aquacultuurproducten

1. Steun voor de verwerking van visserij- en aquacultuurproducten die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun is bestemd voor investeringen in de verwerking van visserij- en aquacultuurproducten.
2. De steun in het kader van dit artikel is bedoeld om maatregelen te ondersteunen die:
 - (a) energie helpen besparen of de milieu-impact helpen reduceren, met inbegrip van afvalbehandeling;
 - (b) de veiligheid, de hygiëne, de gezondheid en de arbeidsomstandigheden verbeteren;
 - (c) de verwerking ondersteunen van vangsten van commerciële vis die niet voor menselijke consumptie kan worden bestemd;
 - (d) betrekking hebben op de verwerking van bijproducten van de voornaamste verwerkingsactiviteiten;
 - (e) betrekking hebben op de verwerking van biologische aquacultuurproducten op grond van de artikelen 6 en 7 van Verordening (EG) nr. 834/2007;
 - (f) leiden tot nieuwe of verbeterde producten, nieuwe of verbeterde processen of nieuwe of verbeterde beheers- en organisatiesystemen.
3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 50 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie. De specifieke maximale steunintensiteiten zijn vastgesteld in bijlage IV. Wanneer een concrete actie onder verschillende van de rijen 1 tot en met 11 van bijlage IV valt, is de hoogste maximale steunintensiteit van toepassing.

AFDELING 4

ANDERE STEUNCATEGORIEËN

Artikel 43

Steun voor de verzameling, het beheer, het gebruik en de verwerking van gegevens in de visserijsector

1. Steun voor de verzameling, het beheer, het gebruik en de verwerking van biologische, ecologische, technische en sociaal-economische gegevens in de visserijsector die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits de steun is bestemd voor de verzameling, het beheer en het gebruik van gegevens, als voorzien in artikel 25, leden 1 en 2, van Verordening (EU) nr. 1380/2013, en nader omschreven in Verordening (EG) nr. 2017/1004.
2. De volgende soorten concrete acties komen in aanmerking voor steun:
 - (a) de verzameling, het beheer en het gebruik van gegevens voor wetenschappelijke analyse en voor de uitvoering van het GVB;
 - (b) nationale, transnationale en subnationale meerjarige steekproefprogramma's, mits deze betrekking hebben op bestanden die onder het GVB vallen;
 - (c) op zee verrichte monitoring van de commerciële en de recreatievisserij, met inbegrip van de monitoring van de bijvangst van mariene organismen zoals zeezoogdieren en vogels;
 - (d) onderzoeken op zee;
 - (e) de verbetering van systemen voor gegevensverzameling en gegevensbeheer en de uitvoering van proefonderzoeken om de bestaande systemen voor gegevensverzameling en -beheer te verbeteren.
3. Het bedrag van de steun in het kader van dit artikel, uitgedrukt in brutosubsidie-equivalent, is niet hoger dan een maximale steunintensiteit van 100 % van de totale subsidiabele uitgaven van de concrete actie.

Artikel 44

Steun voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen

1. Steun voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 2, punt b), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) de bevoegde autoriteit van de lidstaat de gebeurtenis formeel als natuurramp heeft erkend, en
 - (b) er een rechtstreeks oorzakelijk verband is tussen de natuurramp en de schade die de onderneming heeft geleden.

2. De steun wordt rechtstreeks uitbetaald aan de betrokken onderneming.
3. Steunregelingen met betrekking tot een specifieke natuurramp worden ingesteld binnen drie jaar nadat de natuurramp zich heeft voorgedaan. De steun wordt binnen vier jaar na die datum betaald.
4. In aanmerking komen de kosten van de schade die als een rechtstreeks gevolg van de natuurramp is ontstaan, zoals getaxeerd door een openbare autoriteit, een door de steunverlenende autoriteit erkende onafhankelijke deskundige of een verzekeringsonderneming. Bij die schade kan het gaan om:
 - (a) materiële schade aan activa, zoals gebouwen, uitrusting, machines, voorraden en productiemiddelen;
 - (b) inkomensverlies als gevolg van de volledige of gedeeltelijke vernietiging van de visserij- of de aquacultuurproductie of de voor die productie gebruikte middelen voor een periode van ten hoogste zes maanden, te rekenen vanaf het tijdstip waarop de ramp heeft plaatsgevonden.
5. De berekening van de materiële schade gebeurt op basis van de reparatiekosten of de economische waarde van de betrokken activa vóór de ramp. Deze schade mag niet groter zijn dan de reparatiekosten of de daling van de billijke marktwaaarde als gevolg van de natuurramp, dat wil zeggen het verschil tussen de waarde van de activa onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de ramp.
6. Het inkomensverlies wordt berekend door:
 - (a) de hoeveelheid visserij- en aquacultuurproducten die is geproduceerd in het jaar van de natuurramp of in elk volgend jaar waarin de weerslag van de volledige of gedeeltelijke vernietiging van de productiemiddelen voelbaar was, vermenigvuldigd met de in dat jaar verkregen gemiddelde verkoopprijs, af te trekken van
 - (b) de gemiddelde jaarlijkse hoeveelheid visserij- en aquacultuurproducten die is geproduceerd in de drie jaar voorafgaand aan de natuurramp of het gemiddelde van drie van de vijf jaren voorafgaand aan de natuurramp, de hoogste en de laagste productie niet meegerekend, vermenigvuldigd met de gemiddelde verkregen verkoopprijs.
7. De schade wordt berekend op het niveau van de individuele onderneming.
8. De steun en eventuele andere betalingen ter compensatie van de schade, met inbegrip van betalingen in het kader van verzekeringspolissen, bedragen maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

Artikel 45

Steun voor het herstel van schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld

1. Steun voor het herstel van schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, en die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de

aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU als hij voldoet aan de voorwaarden van de leden 2 tot en met 11 van dit artikel:

2. Steun voor het herstel van schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die kunnen worden gelijkgesteld met een natuurramp is een geschikt instrument om ondernemingen te helpen herstellen van die schade en de ontwikkeling van economische activiteiten te vergemakkelijken zonder dat de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang van de Unie wordt geschaad, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
 - (a) de bevoegde autoriteit van de lidstaat heeft de ongunstige weersomstandigheden formeel erkend als weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld;
 - (b) er is een rechtstreeks oorzakelijk verband tussen de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, en de schade die de onderneming heeft geleden.
3. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, ongunstige weersomstandigheden zoals vorst, storm, hagel, ijs, hevige of aanhoudende regen of ernstige droogte die leiden tot een verlies van meer dan 30 % van de gemiddelde productie, berekend op basis van:
 - (a) de productie van de voorafgaande drie jaar;
 - (b) de gemiddelde productie van drie van de voorafgaande vijf jaren, de hoogste en de laagste productie niet meegerekend.
4. De steun wordt rechtstreeks uitbetaald aan de betrokken onderneming.
5. De steunregelingen worden ingesteld binnen drie jaar na de datum waarop de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, zich hebben voorgedaan. De steun wordt binnen vier jaar na die datum betaald.
6. In aanmerking komen de kosten van de schade die het rechtstreeks gevolg is van de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, zoals getaxeerd door een openbare autoriteit, een door de steunverlenende autoriteit erkende onafhankelijke deskundige of een verzekeringsonderneming. Bij die schade kan het gaan om:
 - (a) materiële schade aan activa, zoals gebouwen, uitrusting, machines, voorraden en productiemiddelen;
 - (b) inkomensverlies als gevolg van de volledige of gedeeltelijke vernietiging van de visserij- of de aquacultuurproductie of de voor die productie gebruikte middelen voor een periode van ten hoogste zes maanden, te rekenen vanaf het tijdstip waarop de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, zich hebben voorgedaan.
7. De berekening van de materiële schade gebeurt op basis van de reparatiekosten of de economische waarde van de betrokken activa vóór de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld. Dit schadebedrag mag niet groter zijn dan de reparatiekosten of de daling van de billijke marktwaarde als gevolg van de ongunstige weersomstandigheden die met een

natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, dat wil zeggen het verschil tussen de waarde van de activa onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld.

8. Het inkomensverlies wordt berekend door:
 - (a) de hoeveelheid visserij- en aquacultuurproducten die is geproduceerd in het jaar waarin de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, zich hebben voorgedaan, of die is geproduceerd in elk volgend jaar waarin de weerslag van de volledige of gedeeltelijke vernietiging van de productiemiddelen voelbaar was, vermenigvuldigd met de in dat jaar verkregen gemiddelde verkoopprijs; af te trekken van
 - (b) de gemiddelde jaarlijkse hoeveelheid visserij- en aquacultuurproducten die is geproduceerd in de drie jaar voorafgaand aan de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, of het gemiddelde van drie van de vijf jaren voorafgaand aan de ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, de hoogste en de laagste productie niet meegerekend, vermenigvuldigd met de gemiddelde verkregen verkoopprijs.
9. De schade wordt berekend op het niveau van de individuele onderneming.
10. In het geval van verliezen als gevolg van ongunstige weersomstandigheden als bedoeld in artikel 20 rechtvaardigt de lidstaat waarom hij voornemens is steun toe te kennen veeleer dan een financiële vergoeding te betalen uit een onderling fonds voor ongunstige weersomstandigheden.
11. De steun en eventuele andere betalingen ter compensatie van de schade, met inbegrip van betalingen in het kader van verzekeringspolissen, bedragen maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

Artikel 46

Steun ter vergoeding van door beschermde dieren aangerichte schade

1. Steun ter vergoeding van door beschermde dieren aangerichte schade die voldoet aan de voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening, is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, punt c), VWEU en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU mits:
 - (a) geconstateerd is dat er een rechtstreeks oorzakelijk verband is tussen de geleden schade en het gedrag van het beschermde dier;
 - (b) de subsidiabele kosten overeenkomen met de kosten van de schade die als een rechtstreeks gevolg van de schadeveroorzakende gebeurtenis is ontstaan, zoals getaxeerd door een openbare autoriteit, een door de steunverlenende autoriteit erkende onafhankelijke deskundige of een verzekeringsonderneming.
2. Bij de te vergoeden schade kan het gaan om:
 - (a) schade in de vorm van gedode dieren: de subsidiabele kosten zijn gebaseerd op de marktwaarde van het door de beschermde dieren gedode dier;
 - (b) materiële schade aan de volgende activa: uitrusting, machines, eigendom; de materiële schade moet worden berekend op basis van de reparatiekosten of de

economische waarde van de betrokken activa vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis; dit schadebedrag mag niet groter zijn dan de reparatiekosten of de daling van de billijke marktwaarde als gevolg van de schadeveroorzakende gebeurtenis, dat wil zeggen het verschil tussen de waarde van de activa onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de gebeurtenis.

3. Om het gevaar van mededingingsvervalsing te verkleinen en een stimulans voor optimale risicobeperking te bieden wordt van de begunstigden een redelijke inspanning gevraagd. Deze inspanning moet worden geleverd in de vorm van preventieve maatregelen, zoals veiligheidsafrasteringen, die in verhouding staan tot het risico van de schade die is aangericht door de beschermde dieren in het betrokken gebied, tenzij dergelijke maatregelen redelijkerwijs niet mogelijk zijn.
4. De steun wordt rechtstreeks betaald aan de betrokken onderneming of aan een producentengroepering of -organisatie waarvan de onderneming lid is. Wanneer de steun aan een producentengroepering of -organisatie wordt betaald, mag het steunbedrag niet hoger zijn dan het steunbedrag waarvoor die onderneming in aanmerking komt.
5. De steunregeling wordt ingesteld binnen drie jaar na de datum waarop de schadeveroorzakende gebeurtenis zich heeft voorgedaan. De steun wordt binnen vier jaar na die datum betaald.
6. De steun en eventuele andere betalingen ter compensatie van de schade, met inbegrip van betalingen in het kader van verzekeringspolissen, bedragen maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

HOOFDSTUK IV

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 47

Intrekking

Verordening (EG) nr. 1388/2014 wordt ingetrokken.

Artikel 48

Overgangsbepalingen

1. Deze verordening is van toepassing op individuele steun die vóór de inwerkingtreding ervan is verleend, indien de steun voldoet aan alle voorwaarden van deze verordening, met uitzondering van artikel 9.
2. Steun die niet van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU is vrijgesteld op grond van deze verordening of van andere krachtens artikel 1 van Verordening (EG) nr. 2015/1588 vastgestelde verordeningen die voorheen van kracht

waren, wordt door de Commissie beoordeeld aan de hand van de toepasselijke kaderregelingen, richtsnoeren, mededelingen en bekendmakingen.

3. Individuele steun die vóór 1 januari 2023 wordt toegekend op grond van een krachtens artikel 1 van Verordening (EG) nr. 2015/1588 vastgestelde verordening die van kracht was op de datum van toekenning van de steun, is verenigbaar met de interne markt en wordt vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, VWEU.
4. Na het verstrijken van de geldigheidsduur van deze verordening blijven op grond van deze verordening vrijgestelde steunregelingen nog gedurende een aanpassingsperiode van zes maanden vrijgesteld.

Artikel 49

Inwerkingtreding en toepasselijkheid

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2023.

Zij is van toepassing tot en met 31 december 2027.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Commissie

De voorzitter

Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE I

Kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)

1. Onderneming

Als onderneming wordt beschouwd iedere entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent. Met name worden als zodanig beschouwd entiteiten die individueel of in familieverband ambachtelijke of andere activiteiten uitoefenen, personenvennootschappen en verenigingen die regelmatig een economische activiteit uitoefenen.

2. Aantal werkzame personen en financiële drempels ter bepaling van de categorieën ondernemingen

2.1. Tot de categorie kleine, middelgrote en micro-ondernemingen ("kmo's") behoren ondernemingen waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR en/of het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR niet overschrijdt.

2.2. Binnen de categorie kmo's is een "kleine onderneming" een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet en/of het jaarlijkse balanstotaal 10 miljoen EUR niet overschrijdt.

2.3. Binnen de categorie kmo's is een "micro-onderneming" een onderneming waar minder dan 10 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal 2 miljoen EUR niet overschrijdt.

3. Soorten ondernemingen die voor de berekening van het aantal werkzame personen en van de financiële bedragen in aanmerking worden genomen

3.1. Een "zelfstandige onderneming" is elke onderneming die niet als partneronderneming in de zin van punt 3.2 of als verbonden onderneming in de zin van punt 3.3 wordt aangemerkt.

3.2. "Partnerondernemingen" zijn alle ondernemingen die niet als verbonden ondernemingen in de zin van punt 3.3 worden aangemerkt en waartussen de volgende band bestaat: een onderneming (van een hoger niveau) heeft, alleen of samen met één of meer in de zin van punt 3.3 verbonden ondernemingen, 25 % of meer van het kapitaal of de stemrechten van een andere onderneming (van een lager niveau).

Zelfs indien de drempel van 25 % wordt bereikt of overschreden, kan een onderneming als zelfstandige onderneming of als onderneming zonder partnerondernemingen worden aangemerkt, indien het om de volgende categorieën investeerders gaat en mits deze individueel noch gezamenlijk met de betrokken onderneming verbonden zijn in de zin van lid 3:

- (a) openbare participatiemaatschappijen, risicokapitaalmaatschappijen, natuurlijke personen of groepen natuurlijke personen die geregeld risicokapitaal beleggen

en eigen vermogen in niet-beursgenoteerde ondernemingen investeren ("business angels"), mits de totale investering van deze business angels in eenzelfde onderneming 1 250 000 EUR niet overschrijdt;

- (b) universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk;
- (c) institutionele beleggers, met inbegrip van regionale ontwikkelingsfondsen;
- (d) autonome lokale autoriteiten die een jaarlijkse begroting hebben van minder dan 10 miljoen EUR en minder dan 5 000 inwoners tellen.

3.3. "Verbonden ondernemingen" zijn ondernemingen die met elkaar een van de volgende banden onderhouden:

- (a) een onderneming heeft de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van een andere onderneming;
- (b) een onderneming heeft het recht de meerderheid van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een andere onderneming te benoemen of te ontslaan;
- (c) een onderneming heeft het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen op grond van een met deze onderneming gesloten overeenkomst of een bepaling in de statuten van laatstgenoemde onderneming;
- (d) een onderneming heeft als aandeelhouder of vennoot van een andere onderneming, op grond van een met andere aandeelhouders of vennoten van die onderneming gesloten overeenkomst, als enige zeggenschap over de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van laatstgenoemde onderneming.

Er wordt aangenomen dat geen overheersende invloed wordt uitgeoefend indien de in punt 3.2, tweede alinea, genoemde investeerders zich niet direct of indirect met het beheer van de betrokken onderneming bemoeien, onverminderd de rechten die zij als aandeelhouder of vennoot bezitten.

Ondernemingen worden eveneens als verbonden ondernemingen beschouwd indien zij via één of meerdere andere ondernemingen of via een investeerder als bedoeld in punt 3.2, één van de in de eerste alinea bedoelde banden onderhouden.

Ondernemingen die via een natuurlijke persoon of een in gemeenschappelijk overleg handelende groep van natuurlijke personen een van deze banden onderhouden, worden eveneens als verbonden ondernemingen beschouwd indien zij hun activiteiten of een deel van hun activiteiten op dezelfde markt of op verwante markten uitoefenen.

Als "verwante markt" wordt beschouwd de producten- of dienstenmarkt die zich direct boven of onder het niveau van de relevante markt bevindt.

3.4. Behoudens de in punt 3.2, tweede alinea, bedoelde gevallen kan een onderneming niet als kmo worden aangemerkt indien één of meer overheidsinstanties, gezamenlijk of afzonderlijk, direct of indirect zeggenschap hebben over 25 % of meer van het kapitaal of de stemrechten.

3.5. Ondernemingen kunnen een verklaring opstellen over hun hoedanigheid van zelfstandige onderneming, partneronderneming of verbonden onderneming en de gegevens met betrekking tot de in punt 2 vermelde drempels. Ook wanneer het wegens de spreiding van het kapitaal onmogelijk is precies vast te stellen wie het in handen heeft, kan deze

verklaring worden opgesteld mits de onderneming te goeder trouw verklaart dat zij redelijkerwijs kan aannemen niet voor 25 % of meer in handen te zijn van één onderneming of van verscheidene verbonden ondernemingen gezamenlijk of via natuurlijke personen afzonderlijk of in een groep. Dergelijke verklaringen doen geen afbreuk aan de controles of verificaties waarin de nationale regelgeving of Unieregelgeving voorziet.

4. Gegevens voor de berekening van het aantal werkzame personen en van de financiële bedragen en referentieperiode

4.1. De gegevens voor de berekening van het aantal werkzame personen en van de financiële bedragen hebben betrekking op het laatste afgesloten boekjaar en worden jaarlijks berekend. Ze worden vanaf de datum van afsluiting van de rekeningen in aanmerking genomen. Het bedrag van de omzet wordt berekend exclusief belasting over de toegevoegde waarde (btw) en andere indirecte rechten of heffingen.

4.2. Wanneer een onderneming op de datum van afsluiting van de rekeningen vaststelt dat de op jaarbasis berekende gegevens boven of onder de in punt 2 bedoelde drempels voor het aantal werkzame personen of de financiële bedragen liggen, verkrijgt of verliest zij de hoedanigheid van middelgrote, kleine of micro-onderneming alleen wanneer deze drempels in twee opeenvolgende boekjaren worden overschreden.

4.3. In het geval van recent opgerichte ondernemingen waarvan de eerste jaarrekening nog niet is afgesloten, worden de in aanmerking te nemen gegevens bepaald door middel van een in de loop van het boekjaar te goeder trouw gemaakte schatting.

5. Aantal werkzame personen

Het aantal werkzame personen komt overeen met het aantal arbeidsjaareenheden (AJE), d.w.z. het aantal personen dat het hele desbetreffende jaar voltijds in de betrokken onderneming of voor rekening van deze onderneming heeft gewerkt. Het werk van personen die niet het hele jaar hebben gewerkt, deeltijdwerk ongeacht de duur ervan en seizoenarbeid worden in breuken van AJE's uitgedrukt. Het aantal werkzame personen bestaat uit:

- (a) de loontrekkenden;
- (b) de personen die voor deze onderneming werken, er een ondergeschikte verhouding mee hebben en voor het nationale recht met loontrekkenden gelijkgesteld zijn;
- (c) de eigenaren-bedrijfsleiders;
- (d) de vennoten die geregeld een activiteit in de onderneming uitoefenen en financiële voordelen van de onderneming genieten.

Leerlingen en studenten die een beroepsopleiding volgen en een leer- of beroepsopleidingsovereenkomst hebben, worden niet meegeteld in het aantal werkzame personen. De duur van zwangerschaps- en ouderschapsverlof wordt niet meegerekend.

6. Vaststelling van de gegevens van de onderneming

- 6.1. In het geval van een zelfstandige onderneming worden de gegevens, met inbegrip van het aantal werkzame personen, uitsluitend op basis van de rekeningen van die onderneming vastgesteld.
- 6.2. De gegevens, waaronder het aantal werkzame personen, van een onderneming die partnerondernemingen of verbonden ondernemingen heeft, worden vastgesteld op basis van de rekeningen en andere gegevens van de onderneming of, indien van toepassing, van de geconsolideerde rekeningen van de onderneming of van de geconsolideerde rekeningen waarin de onderneming door consolidatie is opgenomen.

De in de eerste alinea bedoelde gegevens worden samengeteld met de gegevens van de eventuele partnerondernemingen van de betrokken onderneming, die zich direct boven of onder het niveau van die onderneming bevinden. De samentelling geschiedt in evenredigheid met het aandeel in het kapitaal of de stemrechten (het hoogste van de twee percentages). Bij wederzijdse participatie geldt het hoogste van deze percentages.

De in de eerste en tweede alinea bedoelde gegevens worden samengeteld met alle, nog niet door consolidatie in de rekeningen opgenomen gegevens (100 %) van de eventuele, direct of indirect met de betrokken onderneming verbonden ondernemingen.

6.3. Voor de toepassing van punt 6.2:

- (a) resulteren de gegevens van de partnerondernemingen van de betrokken onderneming uit de, indien van toepassing, geconsolideerde rekeningen en andere gegevens. Deze worden samengeteld met alle gegevens (100 %) van de met deze partnerondernemingen verbonden ondernemingen, tenzij hun gegevens reeds door consolidatie daarin zijn opgenomen;
- (b) resulteren de gegevens van de met de betrokken onderneming verbonden ondernemingen uit de, indien van toepassing, geconsolideerde rekeningen en andere gegevens. Deze worden evenredig samengeteld met de gegevens van de eventuele partnerondernemingen van deze verbonden ondernemingen, die zich onmiddellijk boven of onder het niveau van laatstgenoemde ondernemingen bevinden, mits deze gegevens nog niet zijn opgenomen in de geconsolideerde rekeningen in een verhouding die ten minste gelijk is aan het in punt 6.2, tweede alinea, vastgestelde percentage.

- 6.4. Indien het aantal werkzame personen van een bepaalde onderneming niet uit de geconsolideerde rekeningen blijkt, wordt het berekend door de gegevens van haar partnerondernemingen evenredig samen te tellen en daaraan de gegevens toe te voegen van de ondernemingen waarmee zij is verbonden.

BIJLAGE II

Gegevens over volgens de voorwaarden van deze verordening vrijgestelde staatssteun, te verstrekken via de geëigende IT-toepassing van de Commissie als vastgesteld in artikel

11

Referentie steunmaatregel	<i>(wordt door de Commissie ingevuld)</i>	
Lidstaat		
Referentienummer lidstaat		
Regio	Naam van de regio('s) (NUTS³¹)	
Steunverlenende autoriteit	Naam	
	Postadres Internetadres	
Benaming van de steunmaatregel		
Nationale rechtsgrondslag (vindplaats desbetreffende nationale officiële publicatie)		
Weblink naar de volledige tekst van de steunmaatregel		
Soort maatregel	☐ Regeling	

³¹ NUTS - Nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek. Meestal wordt de regio op NUTS 2-niveau vermeld.

	☐ <i>Ad-hoc</i> steun	Naam begunstigde en groep ⁽³²⁾ waarvan deze deel uitmaakt
Aanpassing bestaande steunregeling of ad-hocsteun		Referentie steunmaatregel bij de Commissie
	☐ Verlenging	
	☐ Wijziging	

Looptijd ⁽³³⁾	☐ Regeling	dd/mm/jjjj tot en met dd/mm/jjjj
Datum van toekenning	☐ Ad-hocsteun	dd/mm/jjjj
Betrokken economische sector(en)	☐ Alle economische sectoren komen in aanmerking om steun te ontvangen	
	☐ Beperkt tot bepaalde sectoren: Specificeer op NACE-groepsniveau ⁽³⁴⁾	
Soort begunstigde	☐ kmo	
	☐ Grote ondernemingen	
Begroting	Totaalbedrag van het in het kader van de regeling geplande jaarbudget ⁽³⁵⁾	Nationale valuta (hele bedragen)
	Totale aan de onderneming verleende ad-hocsteun ⁽³⁶⁾	Nationale valuta (hele bedragen)

³² Een onderneming is, in de zin van de mededingingsregels van het Verdrag en voor de toepassing van deze verordening, elke entiteit die een economische activiteit uitoefent, ongeacht de rechtsvorm ervan en de wijze waarop zij wordt gefinancierd. Het Hof van Justitie heeft bepaald dat entiteiten die (juridisch of feitelijk) onder de zeggenschap staan van dezelfde entiteit, als één onderneming moeten worden beschouwd.

³³ Periode waarin de steunverlenende autoriteit zich ertoe kan verbinden de steun te verlenen.

³⁴ NACE herz. 2 is de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Unie. Meestal wordt de sector aangegeven op groepsniveau.

³⁵ In het geval van steunregelingen: Vermeld, voor alle steuninstrumenten uit de regeling, het totaalbedrag van het in het kader van de regeling geplande jaarbudget of de geraamde belastingderving per jaar.

³⁶ Als het om ad-hocsteun gaat: Geef het totale steunbedrag/de totale belastingderving.

	☐ Voor garanties ⁽³⁷⁾	Nationale valuta (hele bedragen)
Steuninstrument	☐ Subsidie/rentesubsidie	
	☐ Lening/terugbetaalbaar voorschot	
	☐ Garantie (in voorkomend geval met een verwijzing naar het besluit van de Commissie) ⁽³⁸⁾)	
	☐ Belastingvoordeel of belastingvrijstelling	
	☐ Overige (gelieve te specificeren) Geef aan in welke van deze brede categorieën het instrument het best zou passen wat impact/functie betreft: ☐ Subsidie ☐ Lening ☐ Garantie ☐ Belastingvoordeel	

Vermeld welk(e) artikel(en) van de artikelen 14 tot en met 46 wordt/worden toegepast	☐ Lijst van artikelen
Steun voor het herstel van schade als gevolg van natuurrampen (artikel 44)	Soort natuurramp: ☐ aardbeving ☐ lawine ☐ grondverschuiving

³⁷

Vermeld voor garanties het (maximum)bedrag aan gegarandeerde leningen.

³⁸

In voorkomend geval, de verwijzing naar het besluit van de Commissie tot goedkeuring van de methode voor het berekenen van het brutosubsidie-equivalent overeenkomstig artikel 5, lid 2, punt c).

	☐ overstrooming ☐ tornado ☐ orkaan ☐ vulkaanuitbarsting ☐ natuurbrand Datum waarop de natuurramp plaatsvond dd/mm/jjjj tot en met dd/mm/jjjj
Motivatie	<p>Geef aan waarom een staatssteunregeling is ingesteld of ad-hocsteun is verleend in plaats van bijstand in het kader van het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV):</p> ☐ maatregel die niet onder het nationale operationele programma valt; ☐ prioritering bij de toewijzing van de middelen in het kader van het nationale operationele programma; ☐ financiering niet langer beschikbaar in het kader van het EFMZV; ☐ Overige (gelieve te specificeren)

BIJLAGE III

Bepalingen inzake de bekendmaking van de in artikel 9, lid 1, bedoelde informatie

De lidstaten zetten hun uitgebreide staatssteunwebsite, waarop de in artikel 9, lid 1, bedoelde informatie moet worden bekendgemaakt, zo op dat de informatie gemakkelijk toegankelijk is.

De informatie wordt bekendgemaakt in een spreadsheetformaat waarmee de gegevens kunnen worden doorzocht en geëxtraheerd en gemakkelijk op het internet kunnen worden gezet, bijvoorbeeld in CSV- of XML-formaat. Alle belanghebbenden hebben zonder restricties toegang tot de website. Gebruikers hoeven zich niet vooraf te registreren om toegang tot de website te krijgen.

Over de in artikel 9, lid 1, punt c), bedoelde individuele steunverlening wordt de volgende informatie bekendgemaakt:

- Naam van de begunstigde;
- Identificator van de begunstigde;
- Soort onderneming (kmo/grote onderneming) op de datum van toekenning van de steun;
- Regio waar de begunstigde is gevestigd, op NUTS 2-niveau³⁹;
- Activiteitssector op NACE-groepsniveau⁴⁰;
- Steunelement, uitgedrukt in hele bedragen, in nationale valuta⁴¹;
- Steuninstrument⁴² (subsidie/rentesubsidie, lening/terugbetaalbaar voorschot/terugbetaalbare subsidie, garantie, belastingvoordeel of belastingvrijstelling, andere (geef aan welke));
- Datum van toekenning;
- Doel van de steun;
- Steunverlenende autoriteit.

³⁹ NUTS - Nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek. Meestal wordt de regio op NUTS 2-niveau vermeld.

⁴⁰ Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad van 9 oktober 1990 betreffende de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap (PB L 293 van 24.10.1990, blz. 1).

⁴¹ Brutosubsidie-equivalent. Voor fiscale regelingen kan dit bedrag worden verstrekt volgens de in artikel 9, lid 2, vastgestelde tranches.

⁴² Indien de steun wordt verleend via meerdere steuninstrumenten, wordt het steunbedrag per instrument vermeld.

BIJLAGE IV**Specifieke maximale steunintensiteiten**

Rij	Specifieke categorie van concrete acties	Maximale steunintensiteit
1	Concrete acties die bijdragen tot de uitvoering van de in artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 bedoelde aanlandingsverplichting: <ul style="list-style-type: none">– concrete acties om de selectiviteit van het vistuig op grootte of soort te verfijnen;– concrete acties ter verbetering van de infrastructuur van vissershavens, afslagen, aanlandings- en beschuttingsplaatsen om de aanlanding en opslag van ongewenste vangsten te vergemakkelijken;– concrete acties ter vergemakkelijking van de afzet van ongewenste vangsten van commerciële bestanden die worden aangeland overeenkomstig artikel 8, lid 2, punt b), van Verordening (EU) nr. 1379/2013.	100 % 75 % 75 %
2	Concrete acties ter verbetering van gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden aan boord van vissersvaartuigen	75 %
3	Concrete acties in ultraperifere gebieden	85 %
4	Concrete acties op Griekse eilanden die overeenkomstig de nationale wetgeving als afgelegen zijn aangemerkt, en op de Kroatische eilanden Dugi Otok, Vis, Mljet en Lastovo	85 %
5	Concrete acties met betrekking tot de kleinschalige kustvisserij	100 %
6	Concrete acties die voldoen aan elk van de volgende criteria: <ul style="list-style-type: none">(a) i) ze zijn van collectief belang;ii) ze hebben een collectieve begunstigde;iii) ze hebben innovatieve kenmerken of bieden het publiek toegang tot de resultaten	100 %
7	Concrete acties uitgevoerd door producentenorganisaties, verenigingen van producentenorganisaties of brancheorganisaties	75 %
8	Concrete acties ter ondersteuning van duurzame aquacultuur	60 %
9	Concrete acties ter ondersteuning van innovatieve producten,	75 %

	processen of uitrusting in de visserij, de aquacultuur en de verwerking op basis van de artikelen 14, 23, 26, 28, 30, 31 en 3.	
10	Concrete acties uitgevoerd door vissersorganisaties of andere collectieve begunstigden	60 %
11	Financiële instrumenten	100 %